

Št. 167

**APRIL
2020**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Monika Buhančič – Biba, Jasmina Memić, Špela Blatnik, Diego Menendes, Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Rebecca Bobnar, Maja Bračko, Leah Artist Mihalič, Rade Nikolič,

Ban, Spina

Ovitek:

Prva stran: Nada Žgank

Zadnja stran: #dežvobraz & Nada Žgank

Tisk:

Zaradi koronavirusa izdano v digitalni obliki

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.

Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

ANTROPOCEN V TREH SLIKAH

Vir www.stickpng.com

Ogrožena vrsta

Sem pangolin, luskavec, storževce, v teh krajih me ne poznate prav dobro, čeprav tudi jaz sodim med sesalce. Večina rodov iz moje vrste je že izumrla. Pokrit sem z luski, ki so se mi skozi čas utrdile kot naravna obramba pred plenilci. Ko mi grozijo naravni sovražniki, se zvijem v klobčič. Žal me moja obramba ne štiti pred najnevarnejšim izmed mojih plenilcev, pred teboj, človek. Ljudje pripadnike moje vrste plenite za meso, uporabljate pa tudi moje luske, ki so iz iste snovi kot vaši nohti. Verjamete, da imajo za vas zdravilno moč, četudi vaša znanost tega ni nikoli dokazala. Te dni sem na seznamu osumljenцев za prenos koronavirusa na človeka. Želim si, da bi ljudje ob tej priložnosti začeli razmišljati o svoji povezanosti z ostalimi vrstami in se začeli dojemati kot del velikega in nezamisljivo dolgo trajajočega razvoja življenja, v katerem smo skupaj.

Krona stvarstva

Človek se od nekdaj rad pojmuje kot krona stvarstva. Nekoč je verjel, da je samo središče vesolja in sprva grobo preganjal znanstvenike, ki so razkrivali, da temu ni tako. Človek je spoznal, da ni center bivanja, pač pa le del velikega eksperimenta, nekje na nepregledni periferiji nedojemljive skrivnosti. A glej ga zlomka, ko bi si ravno lahko malo oddahnili od svoje kozmične velepomembnosti, se naša odgovornost, vsaj na našem planetu, zares povečuje in postaja ključna. Kar je velik izziv za krono stvarstva, ki ni navajena videti kaj dosti dlje od svojega nosu. V zadnjih desetletjih se raznolikost vrst na našem planetu vrtoglavo hitro manjša. Svet postaja vse bolj prirojen človeku. Vendar pa ignoranca, ki jo izkazuje človek do ogroženih vrst, ogroža tudi življenje in upanje zanj.

Filozof in fizik Sašo Dolenc v enem izmed svojih prispevkov o antropocenu pravi: »Ljudje smo zdaj že tako spremenili okolje na Zemlji, da znanstveniki predlagajo uvedbo nove geološke dobe, v kateri smo ljudje ena od ključnih sil, ki vplivajo na dogajanje v naravi. Vendar vpeljava antropocena kot nove geološke dobe ni samo strokovno vprašanje geologije, ampak bistveno širši problem, ki na novo postavlja odnos med človekom in naravo.«

Korona in stvarstvo

Ameriški etnolog in filozof Terence McKenna v svojem zadnjem tuzemskem intervjuju mirno ter optimistično pojasnjuje, kako človek v današnjem svetu nedvomno predstavlja vrhunec kompleksnosti. S tem je tudi evolucijo treba razumeti na nov način, saj človekova zavest, kognicija in svetovi, ki jih ustvarja, tudi informacijski in virtualni, v povsem novo luč postavljajo odnose med vrstami ter prihodnost življenja samega. Tudi sama bi si želela čutiti nekaj mirnosti in vere v človeštvo, a mi politična klima v različnih delih sveta, kjer se krepijo politične izbire, ki udeležujejo težnjo po dominaciji, hiperkonzumpciji in sovraštvu do življenja, tega ne dopušča. Na Madžarskem, denimo, je Greta Thunberg ena izmed tem, o kateri državni mediji ne smejo nenadzorovano poročati.

Vse kaže, da novi virus predstavlja tveganje za človeštvo in na neki ravni ga je tako treba razumeti. Na globlji ravni pa ga lahko razumemo tudi kot izziv, razpotje, možnost za premislek. Ali bomo utrjevali svojo uničevalno moč pod vodstvom avtoritarnih politikov, ki le na videz lajšajo naše strahove in sebe dojemali kot najbolj ogroženo vrsto ali pa že enkrat prežvečili sadež z drevesa spoznanja in dojeli, da smo le košček nečesa večjega in da je zaradi mesta, ki smo ga v svetu zavzeli, naša odgovornost, da spremenimo svoj egocentrični in antropocentrični pogled.

Špela Razpotnik

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 KORONAVIRUS: USTAVLJENA DISTRIBUCIJA ČASOPISA
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 8 TEREZA VUK: FUTR RUBRIKA
- 9 VALOVI UPANJA
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 MARIBORSKA STRAN
- 17 IZ DNEVNIKA 18-LETNE SARE
- 19 OBRAZI BREZDOMSTVA: ČURI
- 20 GOSTUJOČA KOLUMNISTKA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 JAZ NISEM ODAVDE
- 25 IZZA REŠETK
- 26 SMS KOMENTARNICA
- 27 MILOŠEV FOTO KOTIČEK
- 29 ZAHVALJUJEMO SE:
- 30 KRIŽANKA

IN MEMORIAM: RAYKO FILIPOV

Foto: arhiv KU

Prometna nesreča je botrovala temu, da nas je zapustil član društva Rayko Filipov. Naj mu bo rahla zemlja.

Društvo KU

03
KRALJI
ULICE

KORONAVIRUS: USTAVLJENA DISTRIBUCIJA ČASOPISA

Poziv za pomoč

V skladu s trenutnim dogajanjem v državi smo tudi na Društvu Kralji ulice omejili svoje delovanje, saj želimo v prvi vrsti zaščititi naše članice in člane, ki spadajo v najbolj ranljivo skupino. Zato vas obveščamo, da smo s 14. 3. do nadaljnjega ustavili distribucijo in ponujanje uličnega časopisa. Vse dosedanje izdaje so brezplačno na voljo na naši spletni strani www.kraljiulice.org, dnevno pa bomo na našem Facebook profilu objavljali tudi vsebino tekočega meseca.

Na vas se obračamo s pozivom za solidarnostno gesto.

Mnogim članicam in članom, ki ponujajo Kralje ulice, prispevek za časopis predstavlja edini vir denarnih sredstev za preživetje, za druge je pomemben prihodek za plačilo sobe oziroma stanovanja.

Zato pozivamo vse, ki bi v teh kriznih časih želeli še naprej podpirati člane in članice društva, da z donacijo na TRR podprete tiste, ki so jim izredne razmere otežile preživetje. Vse prejete donacije bomo takoj, ko bodo razmere dopuščale, razdelili med aktivne člane in članice, ki ponujajo časopis.

Podatki za nakazilo:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
TRR: SI56 0510 0801 2105 010 (Abanka) BIC banke:
ABANSI2X

Koda namena: CHAR

Namen: donacija

Sklic: SI99 (brez sklica)

Za vašo solidarnost se vam najlepše zahvaljujemo. Za vse informacije smo vam na voljo: 030 323 302 (Hana Košan), hana.kosan@kraljiulice.org

Slišanje glasov:

ŽIVLJENJSKE PASLIKE

04
KRALJI
ULICE

Mladi ljudje, ki niso več otroci in še niso povsem odrasli, se nahajajo na občutljivih prehodih. Vpeti so v svet, ki ga z njimi sooblikujemo in jim ga obarvamo odrasli, vstopanje vanj pa v mladih lahko sproža zelo raznolike odzive. Lahko jih navdaja z zmedo, odporom, dilemami, negotovostjo, lahko si enostavno težko predstavljajo, da bi zgolj stopili v čevlje svojih staršev in živeli odraslo življenje po njihovem scenariju. Svet, ki odraslim hočeš nočeš postane samoumeven, je lahko mladim tuj. Četudi gre pri tem za napetosti, pa mladi prav preko tega odkrivajo druge možnosti in obenem najdevajo razpoke v tem, kot da našem skupnem svetu. Te razpoke pogosto izražajo tudi preko stisk, uporov, odporov ter različnih drugih simptomov, ki jih pogosto prepoznamo kot širok spekter duševnih stisk.

Včasih so te razpoke lahko zelo globoke, boleče in delujejo nepremostljive. Pogosto pa, če jih opazimo, ubesedujemo ali drugače izrazimo, jemljemo resno in vsak s svoje strani začnemo graditi mostove, postanejo premostljive. Duševne stiske seveda niso rezervirane zgolj za mlade ljudi, daleč od tega. Je pa obdobje odraščanja zaradi svojih številnih izzivov, ki jih postavlja pred posameznike, za stiske posebej ranljivo obdobje. Pogosto so stiske mladih do neke mere odsevi stisk odraslega sveta oz. stisk ter tegob širše družbe, ki jih ta poskuša neuspešno zakriti. Stiske mladih so s tega vidika stiske celotne družbe. Mladi pa so kot lakmusov papir, pokazatelj posebej občutljivih in zapletenih vidikov našega skupnega sveta. Mladi so tista močna barva, ki s svojim žarom naprej žari še ob pogledu na blede sivino vsakdanjosti. Kreativni, občutljivi mladi ljudje se z izzivi odraščanja soočajo na različne načine, eden izmed njih je tudi izražanje, ustvarjanje.

Tak spoj stisk in izraza predstavljajo tudi Rebeccine slike, ki so bile v začetku marca razstavljene na Fakulteti za socialno delo, kasneje pa bodo na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Gre za poskus na papir preko barv preliti

Rebecca Bobnar

občutja, ki preraščajo besede in utesnjujejo telo. So izlivi in so katarza. In so dane v opazovanje in iskanje lastnih odsefov v njih. Avtorica je za izbor svojih del izbrala naziv **Paslike življenja**. Navdih je dobila v psiholoških eksperimentih o zaznavanju barv, kjer lahko opazujemo učinek občutka ali zaznave še potem, ko je dražljaj, ki je občutek ali zaznavo povzročil, prenehal delovati. Gre torej za nekakšen barvni odzven ali odmev, učinek močne barve, ki deluje tudi še potem, ko pogledamo stran. Tudi dogodki v življenju delujejo na nas tudi, ko so se že odvili. Odnosi nas zaznamujejo in delajo to, kar smo, tudi ko pomembnih ljudi, ki so nas oblikovali, že dolgo ni več zraven nas; odnosi in neodnosi torej. Slike nas spremljajo, ko

zapremo oči, tudi sanje so neke vrste paslike doživljanja. Razstava je povezana tudi s širšim raziskovanjem duševnih stisk mladih, ki ga razvijamo na obeh omenjenih fakultetah. Raziskovanje jemljemo kot soustvarjanje, kjer resno jemljemo tudi sanje, paslike ter odnose. Iz tega, kar se poraja v našem sobivanju, poskušamo sestavljati nove skupne zgodbe, zato potrebujemo srečanja ter skupne prostore, v katerih lahko delimo in drug za drugega skrbimo. Ko se z Rebecco srečava pred fakulteto, slika tega srečanja v meni odzvanja še nekaj časa in obarva moj dan. Tudi to je paslika življenja, kot ga imam rada.

Špela Razpotnik

FENOMEN ČEPEČIH SLOVANOV

Preprostost povezovanja v današnjih časih poraja nove vzorce družbenega vedenja in oblikuje nove skupnosti, ki imajo lahko precejšen politični in kulturološki vpliv. Komuniciranje na globalni ravni zato zahteva nove metode v preučevanju jezika in semiotike.¹ V ta okvir brez dvoma spada internetni meme² čepečih Slovanov. Najprej pa pogledjmo, kdo čepeči Slovani *alias squatting Slavs* so in od kod izvirajo.

Najpomembnejši element je – ne boste verjeli – čepenje, obvezno na celem podplatu (saj vas bodo označili za ameriškega špijona, če boste čepeli na prstih), z rokami na kolenih, da se ne utrudite preveč. Pomemben del oprave je trenirka, najbolje se boste odrezali, če izberete Adidas, po možnosti ponaredek ali v uličnem žargonu fejk. Oseba, ki se na družabnih omrežjih identificira kot čepeči Slovan, mora vsaj delno poznati tako imenovano gopniško³ kulturo. Pri tej so obvezen del opreme tudi poceni pivo ali vodka, Gatsby kapa in sončnična semena, če pa gopnik izžareva še trdoživost, bo to najverjetneje znatno pripomoglo k njegovemu ugledu.

Po znanih podatkih naj bi zaporniki čepeli že v carski Rusiji. Da bi pazniki pri izvajanju svojih aktivnosti – denimo ob selitvi rokovnjačev – lažje nadzorovali populacijo, jim med postanki ukažejo počepniti, in tako hitro opazijo morebitne težave. Čepenje doživi reinkarnacijo v osemdesetih. Pomanjkanje klopov v sovjetskih zaporih, mrzla tla in ostale nevšečnosti primorajo zapornike v čepeči položaj. Po prihodu na svobodo nadaljujejo tradicijo na sovjetskih ulicah in čepenje v skupinah postane del vsakdana. Pomemben element memaja, Adidas, pridobi popularnost, ko se v obdobju hladne vojne pojavi na vzhodni sceni. Moskva leta 1980 gosti olimpijske igre. Komunistična partija s športnim podjetjem podpiše sporazum in reprezentanci priskrbi črtaste trenirke. Vendar na vzhodni strani železne zavese nočejo kapitalističnih znakov, zato logotip ni viden, namesto značilnih treh pa ima oprava le dve črti. Vseeno je to točka preloma. Ljubezenska zgodba je spočeta, mnogi ljudje Adidas sprejmejo kot simbol superšika. Ostali nasprotovanje izražajo s skovanko: kdor nosi Adidas, bo jutri prodal domovino. Na sovjetskem tržišču ga je bilo praktično nemogoče dobiti, zato iznajdljivi podjetniki *naštampajo* tri črte na vse mogoče vrste oblačil. Gopniški kodeks oblačenja je izpopolnjen. Najzvestejši pripadniki te subkulture se danes drug drugemu zaobljubijo v finih poročnih oblačilih s tremi črtami, medtem ko v ozadju poka *hardbass* (elektronska glasba) slovanskega izvora.

Všeč mi je, da le redke meme čepečih Slovanov spremlja tekst, znakovni simbol je izredno močan, zato dodatne razlage ne potrebuje. Slišati je sicer obtožbe, da so memi pripomogli k stereotipizaciji slovanstva, družbe ekonomsko šibkih slojev in trdoživih kriminalcev. Nikakor ne izključujem možnosti, da sta diskriminacija in krepitev etničnih stereotipov v nekaterih primerih prisotni, vendar menim, da je ta odstotek v primerjavi s pozitivnimi učinki doziranja samoironije zanemarljiv. Memi s čepečimi Slovani se povsem odreka boj proti predsodkom zahodnjakov. Skozi sarkazem sprejemajo in prevzemajo stereotipno podobo, ki jim je bila dana, in se s šalami na svoj račun borijo proti njim. V določeni meri jim je uspelo slovansko skupnost okrepiti in povezati. Obujajo se spomini na babičin

Foto: Nada Žgank

kompot in njeno mizico pogrni se, na nevarnosti prepriha, na legendarne vzhodnoevropske avtomobile, burek, čipkaste prtičke na mizah, rakijo, pieroge, pomembnost mamine ozimnice, češke sandale, babuške, risanko A je to, pečena jajca s kruhom, vegeto in tako dalje. V Bolgariji so denimo odprli vrsto trgovin na temo čepečih Slovanov, te so sedaj postale turistične atrakcije. Ponujajo vso potrebno opravo, tudi poceni alkohol in cigarete. Če želite pri njih opraviti nakup, morate počepniti. Pomen mema presega vizualno predstavitev, saj se je v virtualnem svetu razvil v sodobno poustvaritev gopniške subkulture.

V preteklosti je bilo največ spletnih poizvedb na temo čepečih Slovanov zaznati v Kanadi, sledile so ji Velika Britanija in ZDA. Očitno ljudje po vsem svetu dojemajo meme kot ironične in zabavne. Postali so svetovni trend, in čeprav nekateri vidijo težavo v tem, da jih svet dojema kot slovanske in ne gopniške, je – naj poudarim še enkrat – raven ironije ponazarjanja stereotipov tako skrajna, da obtožbe samouničevanja slovanske identitete izzvenijo v prazno. Niti ni dvakrat za reči, da nam zahodnjaki po poteh čepjenja ne bi sledili. V okviru kritike sovražne arhitekture je bila namreč leta 2010 v nekem javnem parku postavljena plačljiva klop, imenovana »plačaj in sedi«, dizajniral jo je nemški študent Fabian Brunsing. Klop je opremljena z bodicami, da bi se te spustile, je v režo treba vstaviti 50 centov. Tik pred iztekom zakupljenega časa vas piskajoči alarm opozori: vstani, plačaj ali pa dobiš bodice v zadnjo plat. Predvidevamo lahko torej, da bodo revni zahodnjaki, ki »ne bodo imeli za klopco«, čepeli po slovansko. Skoraj tako kot v ruskih zaporih. Kajti če mi je kapitalizem pozne dobe kolikor toliko poznan, ni vrag, da kdo izmed podjetnih mogotcev dejansko ne bi izkoristil ideje in jo prenesel v javno življenje, če se pa motim, naj me kolkja brncne.

Jean Nikolič

¹ Semiotika je veda, ki se ukvarja z jezikovnimi znaki (simboli) in sistemi znakov.

² Meme je sporočilo, ideja, zlasti v obliki slike z napisom ali posnetka, ki se prenaša v elektronski komunikaciji.

³ Gopniki so ostanek vzhodnoevropske kriminalne dediščine 80. in 90. let prejšnjega stoletja. Danes so to predvsem predstavniki nižjega sloja iz bivših sovjetskih republik, huligani v trenirkah, njihovi predstavniki izhajajo večinoma iz slabo izobraženih krogov in družin z nizkimi prejemki, največ pripadnikov je med milenijci in generacijo Z (»gopniki so se v 80. in 90. letih razvili v mladinsko subkulturo, ki je nasprotovala drugim subkulturam, kot so motoristi, pankerji, KPSZ ...«, Urbani slovar, Winston Wax, 2007).

HIŠE SO MRKE, ČRNE VISIJO ZASTAVE.
SONCE LE Z ŽARKI PREBADA MEGLE NESREČE.
LENO SE REKA IZLIJE MED STARE HIŠE BLEDEČE.
LJUDJE TU SKLEPAJO ŽIVLJENJSKE SPRAVE,
A SO POLNE OBUPA, NESREČE JIM GLAVE.

VERA V POSAMEZNIKA

INDIVIDUALIZEM
ALI PARTIKULARIZACIJA
UNIVERZALNEGA DUHA
JE TEMELJ NJEGOVE
NOVE UNIVERZALIZACIJE.

ALJOŠA RODE

USODE SO TIHE KOT VIHRAJOČE ZASTAVE.
STARKA SMRTI ČEZ VODO POGLED TI VZAME.
TO ČRN, ČUDEN, STRAŠEN KRAJ JE ZAME.
ZADNJIČ VIDEL SEM OBRAZ, NJE RAJSKE POJAVE.
TU UMRLA JE MATI, MISLI IN NADE SANJAVE.

JANEZ ŠAVS

ROKA

Za roko
te bom držala,
da ne boš
nikdar odšel,
za jest
ti bom dala,
kar si boš
želel,
v pest jo bom zvila,
da te bom branila.

Nedeljka

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA, 12. DEL

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo poleg časopisnih »pričevalcev« odnosa do najbolj družbeno odrinjenih ljudi objavljali tudi pričevanje časa po spominih enega izmed prvih članov društva.

Sanjasin Avguštin, KU #017, 2007

Foto: Jaka Adamič

Ko sem bil aktiven v Društvu Kralji ulice, sem imel priložnost spoznati mnoge ljudi, ki so obiskovali prostore našega društva. Pozornost pa je vzbujal nek gospod, ki ga takrat še nisem poznal.

Bil je zelo skromno oblečen, še bolj pa je bil skromen po svojemu značaju, in tudi zelo pošten. Na prvi pogled sem mislil, da je to morda malo bolje oblečen klošar, toda kasneje sem uvidel, da sem se pošteno zmotil. Predstavil se mi je kot Avguštin Knafelj, povedal mi je o sebi, kdo je in kaj je, takoj mi je bilo jasno, da je zelo bister, saj je na moje presenečenje poznal Sveto pismo Stare in Nove zaveze tako rekoč na pamet. Pri vsakemu verzu je znal povedati smisel božje besede. Ne le da je bil pošten in pameten, bil je tudi dobričina, saj je imel za vsakega človeka prijazno besedo, dober pristop, obenem pa je bil odprt za pogovor. Mislim, da sva se z Avguštinom spoznala leta 2007, samo dve leti kasneje pa sem se jaz odselil k svoji družini in vse do danes ga nisem več videl. Predvidevam, da še vedno živi skromno asketsko življenje nekje v gozdu kot samotar, dobro razpoložen in zadovoljen. Ko bi ga človek prvič pogledal, bi si mislil, da je verjetno neka izgubljena duša, vendar bi se zmotil. Marsikaj bi se lahko od njega naučili. Ker ne vem, ali je ta gospod še živ ali ne, se bom to pozanimal na društvu.

Po spominu zapisal Gregor B. Hann

Mariborska scena:

JAZ NE ŽIVIM JAZ ŽIVLJENJE UŽIVAM ... TAK TI PAČ TO JE ...

Tak ti pač to je pojeb moj ..., mi je vedno govorila moja pokojna stara mati. Te njene besede so me kot prekletstvo vztrajno spremljale v mnogih neprespanih omamnih nočeh. Ja, takrat, ko sem po nepotrebnem bil jezen na prav vse živo okoli sebe. Verjemite mi, da sem v prvi vrsti sovražil sebe in svoj prekleti obstoj na tej preletni zemlji. Sovražil sem in ob tem trpel. Sreča zame je bila to, da sem bil pač večinoma pijan ali zadet na bilo kakšen način.

Danes pravim, da sem zadnji dve leti moje pijansko narkomanske poti prav resno izzival Matildo. Uspelo mi je zadnji trenutek. Mnogim od mojih znancev ni. Zapiti do amena samega, so izdihnili na kakšni klopi ali v bolnici. Vzrok je verjetno znan: ciroza! Sigurna smrt, kajti brez jeterc ne gre živeti. Rezervnih delov tudi ni. Ko so fuč, so pač fuč. Sam si pravim, da imam jetre ter seveda pljuča iz samega rosfraja. No, ob tem sem tudi prepričan, da ko mi bo začel odpovedovat eden življenjsko pomemben organ, mu bodo sledili še drugi. Sicer pa vsak mora enkrat umreti, zato pustimo to mrtvo temo in ostanimo pri živih. Mrtvi ne delajo problemov, živi jih. Pa da preneham s pametovanjem in nadaljujem z rdečo nitjo te zgodbe.

Bil sem se pripeljal do samega konca. Bil sem sam. Sam s svojo flašo žganice. Vsi grenki spomini še danes prijetno skelijo, a so tudi opomin, da sem kljub vsemu lahko zelo hvaležen, da mi je g. Bog dal še eno šanso. Verjamem v to, tako kot verjamem v življenje. Danes dragi moji se mi gabi že sama pomisel, kakšen sem tiste čase zgledal. Po mesec dni sem bil v istih cotah, ki so smrdele na kilometer. Meni je bilo seveda popolnoma vseeno. Važno je bilo le to, da sem bil pijan. Ni mi bilo mar za popolnoma nič. Želel sem si umreti, ali pa, da se zgodi ne vem kakšen čudež in me izvleče iz tega velikega sranja. Ne, bog ni poslal nobenega rešitelja. Verjetno je dokončno dvignil roke od mene. Danes mi je prekleto žal, da nisem šel na zdravljenje malo prej. Takrat, ko sem še imel vse človeške dele. No, ni mi bilo usojeno.

Tako, pa smo tudi danes pripluli do konca. Dragi moji, ako ste pijanci vam svetujem, da prenehate s pitjem dokler imate še čas. Alkohol je zlo! Ko te enkrat zagrabi, te težko izpusti. Z drogo je popolnoma enako, le bolj hitro si hin. Tak to je in nič drugače. Tak zaj pa res. Čavči, bajči in alivederchi do naslednjič, seveda.

Goran Šrok - Gogi

ALKOHOL UBIJA POČASI, AMPAK NAM SE NIKAMOR NE MUDI.

ČRTOMIR CLONSKY

Tereza Vuk:

FUTR RUBRIKA

Foto: osebni arhiv

08
KRALJI
ULICE

Sem se odločila, da se grem en mesec vegetarijanstva. Jaz nimam prov nč proti vegetarijancem ali veganom, ne prenesem sam, da men začnejo nabijati, da smo morilci al pa kej tazga. Begaj, bre. Ne prenesem, da se me v kej sili ali prepričuje. Svoj prov pri men ne gre kej velik uveljavljat, ker pri men je prov sam en, in to je un moj prov. Vse mora samo ob svojem cajtu dozoret. Če dozori, če ne pa živi svoje življenje dalje. In ker se mi zadnje čase ne da več tok pisat, rajš vprašam oziroma sprovciram s kakšno temo na FB, pol se folk vžge, jaz ob kokicah berem njihove komentarje in pol sam njihove debate namečem v tekst. Ne nakladam. Namest kokic je joint, pa kakšen svoj stavek celo dodam. In sem dala temo, da zakaj so sploh postali vege uni, k so. Če se počutijo kej drugač, odkar papajo futr za zajce. In ker moja zvesta pametna publika nikol ne zahinavi, so mi nametali tok enih mnenj, da se ven nisem najdla. Pa še na en uč sem gledala na ekran, ker sem bla skoz v strahu, da se bo najdu kakšen biser pa se začel dret: »Sunce ti žarko, še zdej ješ živa bitja? Kje maš vest ženska, kje?« Če je pa pršut tok dobr. Pa čevapčiči pa dunajc pa vse. Pa hamburgerčki moji.

Pa kakšen dobr ljubljanski zrezek v Sokolu, mmm. Sam tokrat noben ni začel nabijati z neumnostmi. Lepo so si začeli menjat vidike, poglede, počutja prej–zdej, kaj jejo itd. Tud kokic nisem rabla. In sem tam brala vse to, skrita v ozadju, ampak očitno se je men tud v ozadju možganov neki spremenilo. Ne vem, kok se vi kej pogovarjate sami s sabo, ampak jaz se skoz. Težki monologi med mano in možgani. In sem kr naenkrat sedela v svoji mejhni sobci in spraševala možgane: »Ej, zakaj se pa midva ne bi šla en mesec vegetarijanstva? Jebeš ob dveh zjutri pečenice pa jajca ocvrta pa na konc še dva kosa tiramisuja. Probi mal futr za zajce.« »Ja, sam kaj pa ljubljanski v Sokolu?« »Alo, ženska, en mesec teh zajebancij te pa ja ne bo ubilo. Plus, sej se ne držiš ničesar, kar rečeš. In to bo pušiona po dveh dneh.« »Vsaj pršut?« »Tišina!« In O. K., smo se z možgani zmenili, da se dam za en mesec v kožo vegetarijanca. Že ta prvi dan me je vse zmedlo. Zvečer čist zapušena gledam standardno, jaz temu rečem *futr rubrika*, vse te linke hrane po FB. In gledaš video, kako se cedi sir iz povsod, kako obračajo pleskavico na ražnju, da že teb doma diši, in si rečeš: »To mi deli. Hvala, gandža, za lakoto, zdej grem pa požret cel hladilnik.« Sem že mela v glavi vse spečeno, skuhamo, dimljeno, poparjeno, vse. Gandžo res priporočam, če mate kakšne probleme z želodcem. Je ni stvari, k jo zapušen človek ne bo pojedel. In ker men še mal domišljija preveč laufa, takrat v svoji glavi ratam prov ena kuharica, k ma svoj show, v resnici pa še riža ali polente nisem nardila v življenju.

In pridem vsa vesela do hladilnika, ker bomo glihkar začel snemat kuharski šov v moji zblojeni glavi, odprem hladilnik in začnem sumljivo pogledovat na levo in desno proti majhni sobci. Kaj je to, pizda? To je spet una lumparija od bande od palčkov, k kradejo štumfe iz pralnega stroja. Evo, mamu jim, zdej že iz hladilnika kradejo hrano. In kaj so mi pustili? Očitno

Maja Bracko

tud po tržnici stegujejo prste in so mi pustili – hvala jim res – papriko, grah, trdo kuhano jajce, šparglje. In očitno tud prisluškujejo, banda, pa jim je prišlo na ušesa, da se grem za en mesec vegetarijanstvo. In nč, moja futr rubrika je v sekundi postala *zelenjavna rubrika*. Ker, kaj zdej sploh jest? Sem hodila vsa zmedena po trgovini, pa kr naenkrat ratala ena unih, k pol ure drži izdelek v roki, da ja preštudira vse, kar je napisano gor. Pa, a ribe lahk? Mmm, hobotnica. Kok zdej zelenjave, kok zdej sadja, kok zdej vsega? Zadnč sem kupla tri pomaranče, 1,76 evra. A zdravje, da tok stane? Kao da so velike, mi je rekla na blagajni, ker sem se takoj bunila, da za ta keš bi si rajš eno konzervo vampov kupla. In pol vidim tofu. Uu, sam evro pa neki. Pa še bio piše gor. Jebeš pomaranče, pejmo se mi zares. Bi blo top, ja, če bi jaz sploh vedla, kaj je tofu. Vedla sem sam, da ga uni, k furajo zdravje, papajo. In jaz zvečer spet standardno zapušena za kompom, in ker sem klasičen mazohist, valda še naprej gledat videe kuharije samga sranja.

Z glavo še vedno ufurana v en mesec poizkusnega vegetarijanstva in zadovoljna, ker me itak v hladilniku čaka tofu. In to bio. In vsa lačna navalim na tofu brez vedet, kaj sploh je. Jaz sem mislila, da je to k en sir. Fuknem v ponev, popečem in mal oljčka čez. No, prej sem vam rekla, da gandža nardi resno lakoto. *Guess what?* Pri tofuju se vse konča. Tam vam tud trava ne pomaga. Jeben stiropor, ne pa sir. Ďizs Krajst. Ta hudič sploh okusa nima. *No comment*, v glavnem. In se pritožim po FB in vsi hahaha, prej morš marinirat ne vem kok časa. Super, da ste mi zdej povedal, še preden se nisem zadavila s stiroporjem. Pa da je to neka soja al kaj pa nek nadomestek za meso bi tud lahk kdo omenil. Kakšna je to zdej zajebancija kr naenkrat. Drage pomaranče pa mariniranje. Jaz še v življenju nisem kej marinirala. Če sploh dobr štekam, kaj nej bi to blo. In nč, bo treba še vse žive sojine omakce nabavit, da bo v stilu s stiroporjem. Pa riž se naučit skuhat. Ker po dveh tednih tega heca brezmesnega mi nč ne manjka. V bistvu se počutim bolj lahko.

In zdej tud mal bolj štekam vegetarijanca. Ker dostim, k sem omenila, da se grem zelenjavni mesec, so bli tko: »Zakaj pa zdej to dobr? Zdej se greš še ti te modne muhe? Dol boš padla, šibka boš.« Ma nemoj. Dobr je zato, ker men tko paše. Za modne muhe mi dol visi. Padla bom pa od vsega družga prej dol, kokr od pomanjkanja mesa.

VALOVI UPANJA

Na pomolu v večernem svitu sta tiho, brez besed, sedela fant in dekle in opazovala sončni zahod. Pogovor je že davno zamrl, slišati je bilo le valovanje morja, rezanje valov malih ribiških bark in petje ribičev, ki so se vračali domov z izplenom raznovrstnih rib, ki jih ponujajo morske globine. Zrla sta nekam v daljavo, v njunih srcih pa je tlela tiha želja po bližini, po objemu. Nihče si ni drznil poiskati dlan drugega in preplesti prste s svojimi.

Zakaj ne, saj ju vendar že dolgo časa vežejo niti prijateljstva. Morda pa se v njiju poraja bojazen zavrnitve, bojazen izdaje prijateljstva. Mogoče pa jima prijateljska nit, ki ju veže pomeni veliko več kot ljubezen in se v njiju poraja strah, da se ne pretrga. Zakaj le, če se v dveh srcih porajajo enaka čustva ni bojazni zavrnitve, ni bojazni po pretrgani niti prijateljstva, ni bojazni zasmehovanja. Ribiči so privlekli svoje parangale do kopnega, privezali svoje male čolničke v pristan in odšli z svojim izplenom proti domu. Večerni svit je že davno prešel v trdno noč, fant in dekle pa sta še vedno sedela na istem mestu in nemo zrla v temno globino morja. Že davno tega bi morala biti doma, pa si nista drznila niti spregovoriti, kaj šele vstati in razbiti ta tako čudoviti, čarobni trenutek neme, tihe, enoglasne govornice src. Nista želela, da se vse, kar sta čuvala in želela skriti pred njim/njo razpoči kot milni mehurček. V trenutku, ko se je fant odločil seči po njeni dlani dekle vstane, da se napoti proti domu. Pogleda jo v oči, vendar dekle odvrne pogled. Ne želi se srečati z njegovimi očmi, ne želi, da v njih uzre iskrice ljubezni in predanosti, kar pa je najpomembnejše nikoli ne sme dopustiti da njegove oči uzrejo majhno, drobno solzo, katere je ravnokar splozela po njenem licu. Obrne se in brez pozdrava odhiti proti domu, fant pa obsedi sam na pomolu, le presede se na njeno mesto, ker želi sedeti tam, kjer je malo prej sedela ona, ki jo neizmerno ljubi, le povedati ali pokazati ji tega ne zna in ne zmore. Želja je premočna, srce kriči in hrepeni po njeni bližini, želi se obrniti, v upanju da jo prikljče nazaj, da se ji izpove, na drobno dlan izlije srce.

Ko se obrne ga prešine spoznanje, da je dekle že predaleč in da bi njegov klic preglasila šumenje morskih valov in mrzli nočni veter. Zatorej zapre oči da si jo prikljče v spomin, kako sedi poleg njega, ker želi zavrteti nazaj čas, da bi bil le delček

Foto: Krisztina Papp, Pixabay

sekunde hitrejši, ji ob njenem odhodu zaželel tih pozdrav ali jo celo pospremil do doma. Tako pa namesto vsega tega sedaj sedi na pomolu čisto sam v družbi penečih se valov, ki se nenehno zaganjajo ob obalo in si prepevajo svojo pesem in čarobne lune, ki se lenobno sprehajajo po nebu in s svojo svetlobo ožarja temnačno morskno globino. Fant, ki sedi sam na pomolu ne sliši napeva valov, ne vidi svetle lune, poslušala le glas srca, katero mu na uho nežno šepetajo njeno ime. Jutri, si obljubi, jutri je nov dan, jutri ji ne samo povem, tudi pokažem ji, da je moje prijateljstvo še vedno ne le trdno, temveč, da je preraslo v ljubezen, pa naj se zgodi kar se mora. Ob dani obljubi je pomirjen, tudi sam vstane in tako se z neizmernim hrepenenjem in obljubo dekletu v srcu, katerega ima neizmerno rad odpravi proti domu. Ob svojem odhodu se zagleda v svetlo luno in na njenem obrazu opazi droben nasmešek, zdi se kot bi luna videla v njegovo srce, prebrala njegove misli in slišala njegovo obljubo.

Vsega tega ne vem zagotovo, prepričana pa sem, da ga je spremljala vse do doma in mu s svojo toploto dajala žarek upanja in vero vase, predvsem pa ga s svojo prisotnostjo spominjala na dano obljubo. Daleč nekje za njegovim hrbtom pa se je slišalo bučanje valov, morje se je odpravljalo k svojemu počitku, saj so ribe v njegovi globini že davno zaspale.

Mojca Gabrijel

O SPREGANJU IN SKLANJANJU

Leta brezskrbnega 1981, se je na eni izmed slovenskih osnovnih šol zgodil dogodek, kateremu je bil priča med drugimi tudi avtor tega zapisa.

Imeli smo učno uro slovenščine, točneje utrjevanje slovnice. Takratna tovarišica učiteljica je preverjala, kako nam gresta od rok spreganje in sklanjanje. Učencu Draganu G. je rekla, naj sprega glagol delati. Dragan je na nalogo ekspresno in natančno odgovoril: »Jaz delam, ti delaš, on dela ...« in tako naprej, vključno z brezhibno dvojino. »Odlično«, ga je učiteljica pohvalila! Nato se je obrnila proti učenki V. P. in ji rekla, naj sklanja samostalniki krava. V. P., ki je bila še pod vtisom Draganovega odgovora, in ki očitno takrat ni bila ljubiteljica slovnice, se je zazrla v učiteljico in samozavestno začela odgovarjati: »Jaz krava ... in – kar je bilo najhuje s stališča učiteljice – V. P. je usmerila kazalec (imela je pač takšno navado,

ko je spregala) proti učiteljici ter rekla: »Ti krava.« Obema (verjetno bolj učiteljici kot pa učenki) je bilo neprijetno, še zlasti potem, ko je huronski smeh ostalih prisotnih v učilnici trajal in trajal. Opisani dogodek smo si zapomnili bolj kot formule, Prešernove sonete ali zgodovinske letnice.

Po pestri učni uri slovenščine smo imeli srbohrvaščino. Omenjeni Dragan, ki je bil že globoko v puberteti, je med poukom raje ščipal in žgečkal sošolke (v tem primeru Vesno), kakor pa sledil pouku. Učiteljica je to opazila in zavpila: »Dragane, sklanjaj ruke!« Dragan je začel sklanjati: »Nominativ – ruke, genitiv – ruku, dativ – rukama ...« »Nisam ti rekla da dekliniraš imenico, nego da sklanjaš ruke sa Vesne«, ga je ježno prekinila učiteljica!

Zoran T. Radonjić

NEVIDNI

010
KRALJI
ULICE

Približno deset let sem kot odvisnica od drog in alkohola živela na ulici. Kljub temu da sem nosila prevelika in pogosto umazana oblačila, sem dnevno našivala potreben denar za sproti. Naenkrat sem, kot strela z jasnega, pristala v bolnici, saj mi je telo začelo odpovedovati. Po dolgotrajni hospitalizaciji sem se odločila in spremenila način življenja. Spucala sem se drog in nehala piti. Ker sem zaradi uničenega centralnega in perifernega živčevja dobila status invalida, sem zdaj trajno nezaposljiva. Torej služba odpade! Ja nič, bom pa Kralje ponujala, da bom lahko prišla čez mesec.

Vsa zagnana sem začela s prodajo, prepričana, da če mi je zane-marjeni, neurejeni in zadeti uspelo zbrati dovolj, mi bo trezni in urejeni zagotovo šlo boljše. Izvode uličnega časopisa sem ponujala prav vsakemu, ki je šel mimo. A odziv ni bil tak, kot sem ga pričakovala. Ljudje so nejevoljno in zatopljeni v svoje skrbi hodili mimo mene. Če me je kdo opazil in mi odzdravil, je bil to velik uspeh. Počutila sem se nevidno.

Če mi je kdo namenil par besed, so te najpogosteje bile: »Službo si najdi pa delat začni! Ti si pa predobro oblečena, da bi bila brezdomka.« Vsa oblačila sem dobila na Karitasu, gospa. Še sreča, da obstajajo ljudje, ki uporabna in dobro ohranjena oblačila podarijo. Gospa se namršči, vzdigne nos in besno oddivja naprej. Ali pa: »Ne berem tega!« Kot češ, ni mi mar za tvoje tegobe, meni se to ne more zgoditi. In še: »Se mi mudi,« reče mlada in vitalna dama, ki gre v polžjem ritmu mimo in se skoraj zaleti vame, medtem ko si ogleduje novo postavljene izložbe.

Smo ljudje, ki se res trudimo pošteno preživeti iz meseca v mesec, za okolico nepomembni in nevidni?

Špela #277

PAPARAZZI ZA REVEŽE

Jaka Prijatelj

C7 ZGODBE

Diamantna zgodba

Ogljik, z drugim imenom diamant ali nafta ali sestava organskih kemikalij in struktur v telesu, gradnik v osnovi železa, vsepovsod ga je polno, v morju, v ribah, v živalih, v drevesih, v opicah ...

V človeškem telesu ga je slabih 10 odstotkov, saj je raje odvisen od vseh drugih substanc, samo od osnovnega gradnika v kombinaciji z drugimi elementi, posebej dušika, kisika, magnezija, joda v soli, kalcija in vodika ne. Veliko jih je, ki tvorijo življenje, vendar je osnova duša (element s spominom) v kombinaciji z vsemi temi elementi, po zemeljskih pravilih jih je 100, drugi so umetno narejeni, saj na zemlji zaradi premajhne gravitacije ne obstajajo. Sonce ima vse elemente, zemlja pa pomanjkanje do stotke dobiva od sonca. Vse je povezano, voda je duša planeta in ubija nazaj, tako kot mi ubijamo morje s smetmi.

Halo, vedno počistite za seboj in ne mečite plastike v morje. Premalo sem napisal, predvidevam pa, da bomo, ko bo ta zapis objavljen, že globoko v corona krizi. LP

Sony Dejan

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

KORONAVIRUS

In sedaj je na vrsti presenečenje. Akcija, izobesite zastave, ne bo več treba v Trst, koronavirus prvič tudi pri nas v Sloveniji. Zreduciral je vrste Tržičanov, Slovencev in Italijanov, bolj kot esesovec Globočnik, ki je med drugo svetovno vojno dal pobiti milijon ljudi. Prebivalci doline Šentflorjanske, Kekci iz Evrope, bodite ponosni na korono, če že tonemo, tonimo s plapolajočimi zastavami.

Proti koronavirusu je najboljši alkohol, vodka še posebej pomaga, tudi gorenjski sadjevec in pretepanje s koprivami po podplatih, še najboljša zaščita pa je, če pojedete netopirja na dan. V Vuhanu, od koder je virus prišel – ustvaril ga je Slovenec, ki je že prej žrtvoval nekega človeka – je laboratorij, od tam naj bi ušel, sedaj smo mi na vrsti.

Pri nas prvič, zato uživajmo v koronavirusu!

PA NE OKOL GOVORT!

Črtomir Clonsky

CVETKE OD TU IN TAM

Če bi bilo v našem bloku zares vse v redu, bi to sigurno zelo smrdelo in bilo čudno. In prav je tako. Torej ...

Ugotovil sem, da v našem nadstropju največ serjemo, ščijemo in se očitno tudi največ tuširamo; naj vas spomnim, da imamo v našem bloku prav tako kot v študentskem bloku skupne kopalnice in stranišča v vsakem nadstropju. No, in v našem drugem nadstropju smo ta mesec na računu za plačilo prejeli tudi postavko za čiščenje kanalizacije, sifonov in temu podobnih zadev. Plačati smo morali dobrih sedem evrov. V redu. Malo sem se pozanimal po prvem nadstropju in pritličju, vendar oni tega niso plačali. Zakaj? Hja, očitno manj serjejo in se tudi manj tuširajo. Še vedno bi bil tiho in zadovoljen, če me ne bi zmotila ena majhna zadeva. V naših hobitskih tuš kabinah (vsaj v eni) vode ne požira med tuširanjem, kot bi bilo treba. Torej smo plačali za nov bazen v kopalnici, ko se nekdo tušira v tej kabini? No, luksuza bazena si vsaj jaz ne želim.

Ko malo bolj pomislim, se spomnim, da je bil v teh dveh letih eden od pisoarjev dvakrat blokiran. Zakaj? Saj razen urina v tiste luknjice ne more nič steči. Ali pa ima nekdo tako zgoščeno človeško tekočino, da ta maši odtok? Morda bi morali narediti zdravniški pregled drugega nadstropja. Ne vem.

Poleg tega ... če se čistijo odvodi v najvišjem nadstropju, bi se po moji kmečki logiki moralo zamašiti v nadstropju nižje. Bodo tako v prvem nadstropju plačali za čiščenje naslednji mesec?

Taubi

PREBLISKI

Kdo se bo ukvarjal z menoj zdaj, ko sem star? Kdo mi bo vlil upanje zdaj, ko sem sam? Kdo mi bo dal energijo, da zjutraj vstanem in začnem dan? Nekdo me bo poklical. Ne vem, kdo, ampak gotovo me kdo potrebuje, lahko dam kozarec vode, lahko dam kos kruha. Lahko dam svoje mnenje o vremenu. Ko bi le znal imeti rad. Ko bi znal imeti rad ribice v akvariju, pajka, ki se skriva za omaro. Pa še, ko bi znal odpuščati. Pa saj to znam, ampak tudi če bi vsi odpustili vsem, bi nekateri ljudje še kar naprej hodili po meni, me žalili in bili do mene hudobni. Takim ljudem se bom pač izogibal. Ampak potem bo moje življenje izogibanje, beg, skrivanje. Tega pa tudi nočem. Nočem biti agresiven. Vem pa, da se da vse zmeniti, vendar se je potem treba dogovorov držati.

Kavica

NEK CESTNIH AJ

BILA SVA SITA

Meseca januarja me je presenetila gospa, ki je najprej kontaktirala uredništvo, nato pa poklicala mene in povedala, da je prebrala moj članek in mi želi pomagati. Dobila sva se pred Hoferjem, seveda sva se prej pogovorila, kako in kaj, in na moje presenečenje mi je gospa podarila Hoferjeve bone, saj sem izrazil željo za to trgovino, ker nama je z drago pač najbližja. Gospe Mirjani bi se iz srca zahvalil za bone v vrednosti 80 evrov, kar je precej, če nimaš in potrebuješ za nakup živil. Hvala vam še enkrat za pomoč. To je bil moj prvi primer, da mi je kdo želel oziroma mi je pomagal na takšen način. Bila sva sita, gospa Mirjana. Lep pozdrav.

Jenko

ZAPRTJE JAVNIH STRANIŠČ

»Jezna sem, gre za bolezen elite, medtem pa jaz serjem v vrečke.«

Članica društva

ZAHVALA

Ljudje so radostni, plemeniti, dobre volje in darežljivi. Hvala dobrim ljudem.

Iva Tisa #094

IZKORISTI TRENUTEK

Odločil sem se, da bom odprl svoj s. p., izvažal bom ljubljansko meglo v London.

Gregor B. Hann

ZGODILO SE JE V DNEVNEM CENTRU

J: »Živjo, kako kaj roka? Si bila pri zdravnici?«
D: »Sem, slabo je, dobila sem celo vrečo zdravil.«
J: »Potem pa ne smeš vina pit, te bo zvilo.«
D: »Ni panike, mam tud tablete, če me zvije.«

Zapisal JN

KORONAVIRUS

Novi koronavirus je spremenil tudi moje življenje in življenje mojega očeta. On sploh ne hodi ven. Sam grem v trgovino dvakrat tedensko. Nabavim najnujnejše. Imam tudi nekaj kirurških mask. Namesto kosila nama iz okrepčevalnice Jur na leški železniški postaji pripravijo in dostavijo malico. Cenà obroka je zelo ugodna, 5,30 evra, hrana pa je odlična.

Dneve z očetom preživljala ob radiu in televiziji, sam dosti surfam po spletu. Včasih naredim kakšne vaje in počepi za boljše počutje. Ven ne hodim. Želim si, da svet, predvsem pa Slovenija čimprej premagata koronavirus in da se vrnemo v normalne tirnice brez večjih težav in s čim manj žrtvami. Vsem, ki se žrtvujejo za nas v teh dneh, zares še enkrat iskrena hvala.

Robert Žerjav, Lesce

NEKAJ CESTNIH

Cestnih, ja! Ampak kaj, to se vprašam vedno znova, ko pišem teh *nekaj cestnih*! Namreč vsem ljudem se dnevno zgodi veliko stvari, ene dobre, ene slabe, neke smešne, neke žalostne ...

V bistvu vsako delo za seboj potegne nekaj svojega. Denimo ... če bi bila Angelina Jolie, bi me (pustimo lepoto in denar) konstantno slikala gruča ljudi in verjamem, da bi mi to totalno presedalo že prvi dan. Povsem verjamem, da je Meghan Markle zaradi tega želela pobegniti od vsega tega cirkusa, verjetno bi jih mnogo na njenem mestu. No, nazaj v realnost, tudi ponujanje časopisa terja svoj davek, saj dnevno »preslišiš« polno žaljivk, poniževanja, zasmehovanja, čeprav splošno gledano je pa večina dobronamernih spodbud. Pa vendar, sedim na avtobusu in se vsa utrujena od celodnevne ponujanja ukvarjam s telefonom, ravno si nameščam slušalke, ko zaslišim čez cel avtobus: »Pozdravljena, joj, to ste vi, ki pred Mercatorjem prosite s tistim časopisom v roki, joj, boga reva, vas vedno gledam, taka lepa punca, pa morate klošarit!« In kaj mi je bilo takrat, še sama ne vem, v meni jeza, bed, sramota, po drugi strani pa ponos, saj ne delam nič slabega, pa vendar sem se odločila, da sem žensko ignorirala, kot da govori nekemu drugemu, si nataknila slušalke in pogoltnila velik »knedel« – svoj ponos.

Nina

ANEKDOTE IZ PRODAJE

TISOČ POGLEDOV

Še zdaj mi ni jasno, zakaj me, ko ponujam časopis, prestreljujejo pogledi ljudi, in kaj si nekateri mislijo v glavi. Ko namreč vljudno pozdravim, me vsak dan več ljudi z očmi ubije. Zakaj? Ne vem. Vem, da ne smrdim, nisem alkoholik, drogiram se ne, pa tudi vljuden sem, še preveč včasih.

Ne vem, zakaj nas nekateri tako prezirajo, vam sicer, da niso vsi cepljeni proti brezdomstvu, prav tako pa tudi vem, da ni recepta, ki bi zagotavljal brezskrbno življenje. Verjemite mi, vsak lahko pristane na cesti, pa tudi če ste prepričani, da se vam to ne more zgoditi. Lahko se, vendar tega ne privoščim nikomu. Zato ljudje, prosim, ko boste šli prihodnjič mimo mene ali kogar koli drugega, ki ponuja časopis, le pozdravite normalno, boste videli, da ne grizem, prav tako vam tudi ni treba zaradi pozdrava kar koli dati. Ne prezirajte nas, kakor vi moramo tudi mi vsak dan napolniti želodce.

Spoštujte sočloveka ne glede na njegov (njen) status. Za pokvarjene ljudi pa nimam besed, raje pozitivno energijo porabim drugje. In slučajno si ne misliti, da je enostavno stati in ponujati časopis, niti približno ne. Prav tako se nismo sami odločili, da ga bomo ponujali, v to nas je pahnilo življenje.

Jenko

ČAS ZA MALICO

Kakor vsak delovni dan sem tudi za valentinovo ponujala izvode uličnega časopisa mimoidočim, ko mi kar naenkrat pošteno zakruli v želodcu. Skoraj sem se odločila prenehati s prodajo, seveda le za kratek čas, in zaviti v bližnjo pekarno, iz katere sta omamno dišala sveže pečen kruh in pecivo, ko do mene pristopi gospod, se mi nasmeje in mi pove, da revijo že ima, ter mi poda vrečki s sveže pečenim skutinim zavitkom in orehovim zavitkom.

Kot da bi mi bral misli in vedel, da sem nameravala v pekarno. Vesela nad pozornostjo sem se gospodu iz srca zahvalila. In ker mora zdrava krepilna malica vsebovati tudi sadje, se takoj po odhodu prej omenjenega gospoda pojavi gospa, ki redno od mene kupuje revijo in s katero zelo rada poklepetam. Poklonila mi je banano, ki ji je ostala od malice, in s tem mojo naredila popolno. Hvala za slastno malico, ki mi ni samo napolnila želodčka, ampak me tudi spravila v dobro voljo.

Špela #277

PONUJANJE KRALJEV

Sem dolgo upal in se bal,
ko na pločniku sem stal,
da Kraljev ne bom prodal,
da denarja nič ne bom dobil
in dobrot se veselil.

A glej ga tam možak,
majav mu je korak.
Seže v žep in strese mi denar,
ki ni ga malo,
srce mi skoraj je zastalo.
Pa naj še kdo mi pravi,
da pregovor ta ni pravi:
»Sreča je opotečala!«

Anea

KRALJICA ULICE

Bil je temačen, turoben dan. Dan, ko mi ponujanje uličnega časopisa ni šlo kaj dobro od rok. Tudi takšni dnevi pridejo. Če malo pomislim, pravzaprav ni čudno, da mi ponujanje ni šlo, saj sem bila takšna kot vreme: turobna in slabe volje. S pogledom sem prav iskala nekaj ali nekoga, ki bi me nasmejale. In kot naročeno pride k meni starejši gospod in si par minut ogleduje izvod, ki sem ga imela v roki. Poskušam srečo in mu ga ponudim. Sledila je dolga in zabavna razprava o samem naslovu časopisa. Zakaj ponujam časopis z naslovom Kralji ulice, če sem pa sama kraljica, je navihano vprašal gospod. Razložila sem mu, da je to le ime časopisa in da je konec koncev večina moških brezdomnih, žensk je precej manj. Gospod na koncu revije ni vzel, a me je do solz nasmejal. Rekel je:
»Ko boš ponujala časopis z naslovom Kraljica ulice, ga bom z veseljem vzel.«

Špela #277

SPUŠČANJE ZMAJEV

Zelo sem vesel, da kljub virusu kupujete časopis, kajti kot večina ljudi, tudi mi izvajamo posebne – v bistvu pa vsakdanje – ukrepe za protivirusno zaščito, kot denimo pranje in razkuževanje rok, kak decni šnopsa pa pobije bakterije v grlu in smo zdravi. Zadnjič je zapihal tak veter, da sem se spomnil mladih dni, ko smo še spuščali zmaje. Palica ali šiba, polivinil papir in štrik, no vrčica po slovensko. Če si živel ob reki ali morju si našel še kak laks. Lep pogled, če ne bi šlo za čajtnge, ki ti jih veter odnaša vse naokrog.

Gospa: »Kupila bi novo številko.«

KU: »Z veseljem prodam, samo da ga ujamem.«

Konec dober, zaskrbe je v žepu, saj izvod na srečo ni končal v luži. Eden je sicer pristal v Ljubljani in sem ga brez slabe vesti prepustil povodnemu možu in Urški.

Po Mihovi pripovedi zapisala Psiha

Dogodki:

STRIŽENJE IN ALUO

Čuri se je odločil, da si uredi pričesko. Prosil je, če lahko pokličemo Frizersko hišo Stevo in uredimo brezplačno striženje. Medtem ko smo to urejali, je prišla ponudba z Akademije za likovno umetnost in oblikovanje, kjer so na oddelku za kiparstvo iskali modela. Ker je bil Čuri ravno poleg, smo povprašali kar njega. Odzval se je, prevzel telefonsko slušalko in se dogovoril za termin. Po kiparjenju vpraša: »A ostrigel me pa naute?« Prisotni začudeno pogledajo in odgovorijo, da pri njih ne strižejo. Dodajo še, da se do končanja kipov sploh ne sme postriči. Omnium rerum principia parva sunt, je rekel Cicero, ali vsak začetek je težak.

»Tako kot vsak teden smo tudi tokrat štirje nadobudni kiparji potrebovali modela. Ta je lahko poljubnih proporcev, oblik in karakternih danosti. Na tapeti je

bil zadnji glineni portret in zanj smo se odločili poiskati prav posebno osebo. Iskanje je po neuspešnih poskusih obrodilo sadove s klicem sošolke Emire na Kralje ulice, češ da rabimo modela za kiparjenje. Tisto dopoldne smo nestrpno oprezali, kdo bi to lahko bil. Naše oči so naposled uzrle postavo z odštekano kapo in polariziranimi očali, predstavil se nam je kot Čuri. Zanimivo je, da se je k nam oglasil, da bi se ostrigel. Z veseljem smo mu podrli sanje o novi frizuri in mu predstavili svoje delo. Čuri je sprejel izziv poziranja in teden je minil, kot bi rekel keks (zelo radi imamo kekse ... in kavo). Ob koncu semestra se je oglasil tudi na akademski razstavi in nam ter prof. Počivavšku čestital za uspešno končano delo. Kmalu pa smo ga ponovno prosili za pomoč pri poziranju za figuro, saj smo ostali brez modela. K sreči je lahko

Foto: ALUO

potrdil termin štirih tednov in nam ter profesorju prišparal dosti sivih las. V tem času smo ga popolnoma uvedli v rutino jutranjega kofetkanja in mu predstavili tudi predmet Risbe, kamor je z veseljem prišel na večerno risbo, kjer so ga spoznali tudi slikarji. Ravno ob koncu modeliranja figure nas je s profesorjem poprosil za fotografijo. Z veseljem smo Čuriju tokrat pozirali mi.«

Nadobudni študenti Emira, Maja, Sofija, Januš in profesor Počivavšek

014
KRALJI
ULICE

KAVČ FESTIVAL V SKUPNOSTNIH PROSTORIH DRUŠTVA KRALJI ULICE

Kavč festival je zelo poseben festival, ki ga od vseh ostalih loči to, da izvajalci tiste srečneže, ki jim uspe rezervirati brezplačno vstopnico, obiščejo kar na domu oziroma skorajda kateri koli zaželeni lokaciji. Organizatorji so samoiniciativno dva obiska prihranili tudi za uporabnike Društva Kralji ulice.

Najemniki na Knobleharjevi so uživali ob nastopu Hanneh James iz Velike Britanije ter Tobyja Kuhna iz Francije, ki

sta z violončelom, harmoniko in petjem pobožala duše zbrane publike. Otroke v skupnostnem prostoru Točka pa je obiskal Brane Solce s Teatrom Papelito. Nastopil je s papirnatimi bitji, ki jih je ob navihani in izvorni zvočni spremljavi s škarjami ustvarjal kar sproti. Po koncu predstave je moral nujno demonstrirati nekaj tehnik, največ občudovanja so poželi izredno preprosti, a zelo lepi in živahni aviončki iz enega samega trakca papirja.

Foto: Helena Grbec

Organizatorjem ter nastopajočim se iskreno zahvaljujemo za njihovo pozornost in svoje kavče priporočamo tudi za prihodnje leto!

Društvo KU

PUSTOVANJE V SKUPNOSTNEM PROSTORU TOČKA

Konec februarja smo, tako kot se spodobi, priredili pustovanje za otroke v Točki. Princese, superjunaki, živali in druge kreature so se pred naporno misijo zbiranja dobrot po naselju okrepili s pravimi pustnimi krofi, ki jih je tudi letos podarilo podjetje Don-Don. Maškare se iskreno zahvaljujejo in poslavljajo do prihodnjega izganjanja zime!

Društvo KU

Foto: Neža Kozak

Foto: osebni arhiv

Mariborska stran:

Renato Volker – Rene

APRILSKO RAZMIŠLJANJE

Smrti se večinoma bojimo iz enega samega razloga. Sploh ne vemo, ali je to konec, začetek ali kaj tretjega. In nihče nima zadostnih nasprotnih dokazov, pa čeprav vsake toliko drug drugega prepričujemo v lastni prav in da črne mačke v črni sobi ni. Ali da pač je.

Reinkarnacija je privlačna ideja. Nebesa in pekel nekoliko manj. Nagrada in kazen za poskus preživetja. Preživeto. In kaj, če nas kateri koli bog že na sodni dan vpraša: »No, in kako je bilo v raju?« Debelo bomo buljili v zamujeno, zamolčano in preslišano. Za vsako malenkost nam bo žal. Vse neizživete sanje in ves strah pred sramom nas bodo pogoltnili.

Vsak dan se rodimo in vsak dan umremo. Jutro ni nikomur zagotovljeno. Eni se ne zbudijo. Tem rečemo, da so imeli srečo in lepo smrt. *Le petite mort*, kot rečejo Francozi orgazmu, je edini antidepresiv, ki ga gre splakniti z alkoholom. Večinoma živimo za vsak slučaj. Malo pa se šparamo. Za vsak slučaj. Ulaj je živel. Zanalasč. Verjetno je tudi umrl iz kljubovanja. Inata radi. Zaščitne medicinske maske smo postali. Dobro jih je imeti na zalogi, kot koriander, če se nam slučajno guacamole zalušta. Stara mama je rekla, da je strah votel, okrog pa ga nič ni. S smrtjo sva se srečala prevečkrat. V svoji sebičnosti, premetenosti in želji po življenju sem se ji zmeraj nekako izmuznil. Imam talent za preživetje. In za životarjenje. Samo zdolgočaseno je Matilda skomignila s tistimi koščenim rameni in vzela nekoga drugega dragega mi. Na njeni časovnici smo vsi isti.

Tudi mesta umirajo. Černobil. Idlib. Homes, Trbovlje. Celje. Počasne mučne smrti. Maribor je eno tistih mest, ki ga lahko primerjamo s *krti*, kot so Španci imenovali ljudi, ki so tudi po trideset in več let, vse do amnestije 1965, živeli zazidani v skrivnih sobicah lastnih domov in strahu pred sosedi in represalijami za izdajstva, upore in nasprotovanje režimu fašizma. Po tem so končno spet hodili po sončni strani ulice in tudi moje mesto ima sončno stran. Ampak večina se boji opeklin in se drži v senci. Za vsak slučaj.

Pred tremi leti se je za vedno poslovil oče. Ata. Foter. Odvisno v kakih odnosih sva bila tisti teden. Na pogrebu sem v govoru navrgel: »Nisem bil sin, kot si ga želel, in nisi bil oče, kot bi si ga jaz zaslužil.« In sva zmenjena. Brez slabe vesti, brez jeze, brez zamer. Bilo je, kar je bilo. In zdaj ni več. Zdaj smo samo še živi. In zanje je vredno živeti, zanje, ki bodo nekoč brali pogrebni govor. Če bomo imeli srečo in bo šla kosa po vrsti seveda.

Je ni večje tragedijo kot pokopati otroka. Pa se zgodi. Pogosto. Prepogosto. In takrat ni boga, ki bi upravičil eno samo solzo. Še tako negovani otroški grobovi imajo slab hektarski donos. Za življenja raje sedimo ob svečah in si glejmo v oči tostranstva. Cela vesolja zrejo v nas iz ljudi, sedečih nasproti. Mi pa mislimo na tisto črno luknjo, ki se ji itak ne moremo izogniti, in se oklepamo šatulje s perlami, se smilimo sami sebi, medtem ko bosonogo življenje pleše po rosni travi.

To je menda zdravo. Z bosimi nogami v rosno travo. *Grounding* se reče tej proceduri, »ozemljenje«. Priti v stik s pozabljenim občutkom pripadnosti. Vsi smo eno. Vsi, ne glede na to, na kateri strani bodeče žice oprezamo. Občutek krivde je slaba ozimnica. Jebeš ti boga, ki pošlje najprej bombnike, potem pa angele. Cohenova *Bird on a wire* bi lahko bila himna skesancev.

Ljudje nismo ustvarjeni za svet, ki smo ga ustvarili. Jabolka niso več na doseg roke in krompirja ne moreš kar tako izkopati iz blatne, rodovitne zemlje. Naravne danosti so se preimenovala v univerzalni temeljni dohodek. Voda ni več osnovna človekova pravica. 50 Cent je zato bankrotiral, ker je v vodo investiral. Luzer. Naivčina. Voda pripada *Nestleju* in *Coca Coli*. Nam samo še cukar privoščijo. Za sladke sanje.

Hecno je, kako zlahka se predajamo svetobolju, kritikasterstvu, kazanju s prstom in prelaganju odgovornosti. Veliko težje je obuti športne copate, podati roko novemu in se odpraviti iskat stare vzorce, da se jih nekoč končno izognemo. V naravi smo vedno bolj izgubljeni. Za sedenje na obrežju kalne reke smo pripravljeni plačati lepe denarce, da nam nekdo pove, kako sedeti, na kaj misliti, kam zreti in kaj priklicati v misli. Vsakega 21. junija se na stotine ljudi zbaše na vrh Pohorja in okoli pete ure zjutraj gleda sončni vzhod. Namesto da bi se doma ljubili, pili kavo ali se obrnili na drugi bok za vsaj še pol ure. Upam, da se jim čim prej posveti, da bo sonce vzšlo tudi jutri, prav tako, kot je včeraj. Na skrajnem zahodu grškega Santorinija je vas *Oia*, kjer trume turistov, sedeč na strehah nizkih pobeljenih hišk, ploskajo soncu, ko se dotakne črte obzorja. »*Well done Sun. You did it again.*« In potem se grejo zapiti do sončnega vzhoda, ki je kljub zamegljenosti še vedno privlačen. Pa tudi če ležiš v lastnem kozlanju. Rdečelaske v smaragdih krinolinah in sandalih z nogavicami. Glivice. V vrvice ujeti kristali okoli tolstega vratu. Dieta keto je naslednja postaja. Takoj po postu. Prekleta čokolada.

Moški, ki se po kundalini zibanju in šamanski savni s praznimi, zvenečimi tibetanskimi skledami v naročju sprehajajo po žerjavici preteklih življenj. Doma s čevlji na tepih ne upajo. Tisti mali ljudje, ki običajno zahtevajo stol na čelu mize. *Om mani padme hum.*

Ne jemljite zdravniških diagnoz smrtno resno. Verjemite v zdrav način življenja. Prisluhnite telesu. Zmanjšajte porabo mesa. Če ne zaradi živali, pa zaradi sebe in vsega tistega gnitja, ki ga povzroča v telesu. Rak debelega črevesja ima ostre škarjice, Videk moj. Zelišča vas ne bodo ubila, lahko vas pa sprostijo. Konoplino olje vam lahko reši življenje, lahko vas pa spravi na kant. Zaupaj sebi. Zaupaj naravi. Za vsak slučaj pa je pametno imeti dodatno zdravstveno zavarovanje. Meni je pred par leti presneto prav prišlo. Ko me je na medrolu, vsega bebasega, obiskal tisti črni ptič in mi rekel *pustim ti ostati, če imaš še kaj dat*, sem se zavedel, da je življenje stvar izbire.

Zakaj bi sicer v starih letih še lomastili po dnevni sobi? A zato, da bi jedli nekaj pohanega, bentili nad kapotom in vpili *Desus for ever?* Tudi to je opcija, ampak klavrna. Takim privoščim zgodnji sedež ob bradatemu starcu na oblaku večnosti. Če si bo seveda vzel čas za njih, ko pa je sezona Eurosonga pomembnejša od vseh malih Krisov. Prioritete neke čisto solidne pevke.

Nesmrtnost finala.

Še posebej, če imaš pravega boga na svoji strani žice. Na srce vam polagam. Najdite si nekoga, ki mu boste lahko iskreno zašepetali: »Preveč jih je obupalo nad mano, da bi jaz zdaj obupal nad tabo.«

kajti življenje je le igra brez pravil kakor dolg zloženi stavek brez ločil

KDAJ STANOVANJE POSTANE DOM

016
KRALJI
ULICE

Leilani Farha, posebna poročevalka OZN za stanovanjsko problematiko, v intervjuju za portal MMC RTV pove: »Nepremičnine obsegajo približno 60 odstotkov vrednosti svetovnega premoženja ali okrog 217 bilijonov ameriških dolarjev, vrednost stanovanjskih nepremičnin pa ocenjujejo na 163 bilijonov dolarjev. Če ne veste, kaj ta številka pomeni, in večina nas ne ve, vam lahko povem, da je to dvakrat več od svetovnega BDP-ja.« Če imamo to v mislih, nas niti ne sme več čuditi, da so stanovanja danes razumljena zgolj še kot molzne investicijske krave.

Če kakemu zelo podjetnemu prijatelju omenite stanovanje v kontekstu osnovnega pogoja za dostojno bivanje oziroma, še huje, človekove pravice, se vam bo gromko nasmejal. In vas poslal delat. Si ne morete privoščiti najemnine v Ljubljani? Verjetno premalo delate. Imate dve službi? Kar zares potrebujete, je prebojna podjetniška ideja, da z njo penetrirate na trg; ali pa izdelek, ki ga boste lahko prodajali pri kateri od izkoriščevalskih multikorporacij. Če ničesar drugega ne znate, lahko napišete knjigo, saj je vseeno, o čem, glavno, da je nekaj, kar znate dobro prodati.

V tej luči nas seveda ne sme presenečati niti to, da so najemniki stanovanj, kot še pove Farha, »res krhka populacija«. »Naslednji segment ranljivega prebivalstva so seveda brezdomci,« še doda. Take obravnave brezdomstva smo nekako vajeni, na neki način marsikoga celo pomirja, češ ubogi klošarji, niso se znašli, kaj 'čmo, zato so pristali v tem občutljivem bivanjskem položaju. V ustaljeni podganji dirki vsakdana le stežka pomislimo na sistemsko reprodukcijo neenakosti in še težje si pred oči prikličemo mnogotere življenjske okoliščine, v katerih se lahko

Pariz

Foto: Nina Hlebec

Pariz

Foto: Nina Hlebec

Pariz

Foto: Nina Hlebec

Pariz

Foto: Nina Hlebec

hitro znajde vsakdo. A dokler to nismo mi, smo praviloma potolaženi. Ko gremo mimo brezdomca, si tiho zamrmramo: »No, pa saj sem dovolj pridna, da me kaj takega ne doleti.« Kako ljudje doživljamo in opremljamo svoja bivališča, se v različnih življenjskih obdobjih nekoliko razlikuje, a na neki točki nas večina skuša svoje bivališče spremeniti v neke vrste skupnost oziroma dom. S tem imamo denimo najemniki dostikrat velike težave, saj smo največkrat precej omejeni z zahtevami najemodajalcev glede tega, kako naj bi uporabljali prostor, katerega uporabo jim (dandanes vedno dražje) plačujemo. Ob nedavnem obisku Pariza sem zato še s toliko večjim zanimanjem opazovala unikatni položaj oziroma rešitve nekaterih tamkajšnjih brezdomcev, ki so svojo bivanjsko situacijo vsaj na videz uspeli urediti do te mere, da jim ulica nudi nekaj, kar bi ohlapno vendarle lahko opredelili ne le kot bivališče, temveč že skoraj kot dom.

A preden bi kdo lahko zaključil, da želim brezdomstvo kakor koli romantizirati, je treba jasno zapisati, da v Parizu, tako kot v marsikaterem drugem večjem mestu, število brezdomcev pravzaprav izrazito narašča, delno zaradi večjega števila priseljencev brez urejenega bivanjskega statusa, delno pa zaradi naraščajočih stroškov življenja (še posebej stroška najema ali nakupa stanovanja), s katerimi se spopada vedno več prebivalcev, tudi zaposlenih – in vsaj nekoč zaradi zaposlitve zaščitениh pred zatekanjem na ulico. Naj torej ta prispevek z nekaj foto utrinki s pariških ulic služi le kot zelo partikularen vpogled v nedvomno kompleksen in sistemsko pogojen splet okoliščin.

Nina Hlebec

IZ DNEVNIKA 18-LETNE SARE

Foto: osebni arhiv

KARANTENA, danj 1:

14.3.

Že dve uri nimam dobresedno nič za delat, pa sm doma šele en dan. Pospravla sm flet. zalila sm rastlinje, nahranila zveri in spala ful preveč. Analizirala sm usako netflix serijo in gledala Titanik. In zdaj sedim na kavču s speštanim avokadom na faci, ker mam kao SPA DAY. Ugotovila sm tud, da sm res tečno bitje, zdaj k se že en dan družim sam s sabo in s svojimi petimi osebnostmi. (če bom ful časa doma, bom še kšn personality disorder prebudila v seb). Pojedla sm že pol filadilnika, drugač. Nevem zakaj, ker sploh lačna nism, sam dolgčas mi je in posledično sm prisiljena jest vsakeh 10 minut.

Moram najt neki zabavnega za počet, ker to ne pehje nikamor. Ta beer virus mi je dau nek blagi heksenšus od ležarija na kavču 15h pod napačnim kotom. Mogoče bi lahko kvačkala al pa začela flavto igrat. Al pa meditirat začela. Zdaj moram prvo avokado dat dol iz face. Pol bom šla pa fuge v kopalnici čistit z zobno krtačko, ker se mi ne da iskat sebe, že manj pa se naučit kvačkat. Fak dis. Moji simsi majo več socialnega lajfa k jst... lol

PREVRAT

Kam se
pretakaš,
kam odtakaš
vse bolesi,
bolečine
svojih
nežnih
dni?

Še zamakaš
živa polja
iz
objestnosti?

Si začutil
sivo rano,
ki srca
ti ne
spusti?

Gaj JC
klicsrca.com

Leah Artist Mihalič

OBRAZI BREZDOMSTVA: ČURI

FEANTSA (Evropska krovna organizacija, ki deluje na področju brezdomstva) je razvila definicijo brezdomstva in stanovanjske izključenosti, imenovano ETHOS. Definicija ETHOS se začne s konceptualnim razumevanjem, da obstajajo tri domene, ki predstavljajo »dom« in katerih odsotnost pomeni brezdomnost.

Imeti dom je mogoče razumeti kot: imeti ustrezno bivališče (ali prostor), ki ga lahko oseba in njegova/njena družina nemoteno uporablja (fizična domena); imeti možnost ohranjati zasebnost in razvijati odnose z drugimi (socialna domena) ter imeti pravico do bivanja tam (pravna domena). To vodi do štirih glavnih kategorij: biti brez strehe nad glavo, biti brez stanovanja, imeti negotovo nastanitev, imeti neustrezno nastanitev. ETHOS na tej osnovi ljudi, ki so brezdomni, razvrsti glede na njihov življenjski položaj oziroma dostopnost »doma«. Te štiri konceptualne kategorije so razdeljene na 13 ožjih kategorij, ki jih je mogoče uporabiti za različne politične namene, kot so ugotavljanje obsega brezdomstva ter razvijanje, spremljanje in vrednotenje zakonov na tem področju.

Čuri: »V zadnjem času v krogu ljudi, ki se ukvarjajo z brezdomnimi, večkrat razpravljamo o definiciji brezdomstva, saj gre za širok in ohlapen pojem. O brezdomstvu lahko govorimo že, če oseba biva v neurejenih dotrajanih prostorih ali z osebami, s katerimi so v prisiljenih toksičnih odnosih. Pri najbolj klasični definiciji brezdomnosti pa gre seveda za to, da oseba ostane praktično brez lastnine in strehe nad glavo. Meni se je tovrstna brezdomna izkušnja zgodila pred slabimi štirimi leti. To se ni zgodilo čez noč, v razmerah, v katerih sem živel, je bil tak scenarij neizogiben. Takrat sem postal klasični brezdomec, a če se ozrem v preteklost in uporabim malo drugačno definicijo brezdomstva, sem brezdomec postal že pri 13 letih, ko mi je umrla babica.

Od rojstva sem živel v milo rečeno neustreznih psihosocialnih razmerah – nezrela, neodgovorna ter psihično in čustveno nestabilna mati, očeta pa sem pravzaprav imel kar dva. Enega čustveno zavrtega, po srcu kot kruh dobrega in od življenja psihično načetega zgaranega delavca. In kot v romanu Dr. Jeckyll and Mr. Hyde je bil drugi oče alkoholizirana nasilna pošast, v katero se je po zadostni popiti količini alkohola spremenil prvi. A kot otrok sem imel babico. Ona je bila tista, ki je skrbela zame in me vzgajala ter mi za celo življenje vcepila vrednote, ki pa so v današnji družbi vedno manj cenjene, neredko celo prezirane in ljudem s temi vrednotami (poštenost, marljivost, iskrenost ...) je dandanes zelo težko preživeti.

Odličnjak, športnik, veren, do smrti babice v družinskem in ožjem socialnem okolju pravi zlati deček. Ob smrti babice se je pa vse spremenilo, čeprav sem bil jaz še vedno isti. Niti nisem dojel, kdaj, še manj pa, zakaj sem se iz zlatega dečka čez noč preobrazil v črno ovco družine. Sledila so brutalna najstniška leta in nič manj brutalna zgodnja odrasla doba. Ločitev staršev, očetova bolezen, zaradi katere je pol leta preživel na Golniku, neuspešen poskus šolanja na gimnaziji in vpis na gostinsko šolo, odhod zlate mati k drugemu, skorajšnja smrt na 18. rojstni dan, ko sem za darilo dobil sladkorno bolezen, nezaželen vrnitev matere po treh relativno mirnih letih, ko oče ni hranil pošasti v sebi z alkoholom. Po enem letu, ko je mati po domače povedano mešala drek in je oče spet pričel s pitjem, sem se zaradi nevzdržnih razmer prisilno preselil k dedku. Takrat se še nisem zavedal, da gre le za selitev iz dežja pod kap. Vse to pa sem doživel star šele 19 let. A to je bil šele začetek prave veselice.

Prvi dve leti je skupaj z mano pri dedku živela zlata mati. Srednja šola in maturitetni tečaj sta bila uspešno opravljena, naslednji

Foto: JN

korak je bil študij. Zlata mati pa si je dobila novega frajerja, se preselila v Ljubljano, mene pa je na študij v Koper pospremila z vzpodbudnimi besedami: »Ja, pejd študirat, če hočeš, saj si polnoletna samostojna oseba in jaz nisem več dolžna skrbeti zate.« Največja ironija pri tem pa je, da se je dve leti pred tem kljub mojemu nasprotovanju vsilila nazaj v moje življenje, češ da bi rada skrbela za svoja dva otroka. Leto za tem je takrat še mladoletno hčerko pustila pri očetu, mene pa, kot sem že omenil, prisilila zapustiti dom in oditi k njenemu očetu. Kljub temu sem se na študij podal pogumno in optimistično. A faks nima urnika, ki bi ti omogočal hoditi v redno službo, ki sem jo nujno potreboval, če sem želel študirati. Tako sem namreč oddelal že maturitetni tečaj, od petih do enih služba na pošti in od dveh do osmih tečaj na jeseniški gimnaziji.

Ko mi je zmanjkalo privarčevanega denarja, sem moral študij vsaj za nekaj časa opustiti, in takrat se mi je prvič v življenju porušil svet. Sledila so najtežja leta, nekakšen križev pot. Vrnitev k dedku, kjer sem bil izpostavljen finančni, psihični in duševni zlorabi in maltretiranju. Prvo redno zaposlitev sem dobil pri Pošti Slovenije, kjer sem bil zaradi preteklega študentskega dela preizkušen delavec, a zaradi statusa novince izpostavljen mobingu. Sledila je zloraba na psihiatriji, zaradi katere sem se moral pri 25 eno leto na novo učiti govoriti. Ko sem se od tega za silo pobral, pa je ostala stigma, zaradi katere mi je bilo normalno življenje onemogočeno. Ko si označen za psihično bolnega, izgubiš vse človeške pravice, ljudje okoli tebe ti ne pustijo niti dostojanstveno životariti in umreti. Pa sem se po naključju zbudil v objemu dekleta, s čimer se je izpolnila moja edina želja, posledično pa izginila težava, ki me je delala bolnega. Hkrati se je zgodilo, da so mi družina in prijatelji »pomagali« čez noč ostati brez službe, z ogromnimi dolgovi in brez strehe nad glavo. A ker sem takrat imel v srcu že vtisnjen njen pogled, sem vedel dve stvari: imam nekaj, za kar se je vredno boriti in živeti, ter najpomembnejše, nekje imam dom. Kot mali deček sem imel dom pri babici in ga z njeno smrtjo izgubil. Svoj novi dom pa sem ironično začel iskati, ko sem ostal brez strehe nad glavo. In kakšno potovanje imam za seboj v kratkih štirih letih? Sanacija 20 tisoč evrov dolga, delo na sebi, na telesnem, psihičnem in duševnem zdravju, tri nova mesta bivanja, ustvarjanje zdravega socialno-druženega kroga, iskanje poslanstva in tistih pravih oči. Precej sem prepričan, da sem jih našel, še pomembnejše, našel sem samega sebe, kar pomeni, doma sem. Socialno gledano mi v življenju še ni bilo bolje in v prihodnosti kaže še bolje. Življenje me je pa izučilo, da upam na najboljše in pričakujem najslabše. Doma sem, in tudi če bi se zopet znašel lačen v kaki jami, nikoli več ne bom brezdomec.«

Uredil Jean Nikolič

Foto: osebni arhiv

Gostujoča kolumnistka:

Jerneja Munc

ŽELELA SEM SAMO JADRATI

020
KRALJI
ULICE

Pišem tik pred praznikom žena, 8. marcem. Še ena priložnost za trgovce, ker je baje prav, da se nam kupi rože, čokolade, nas pelje na večerjo ... potem pa lahko naprej živimo, kot pač živimo. Kaj pomeni biti ženska? Imamo dovolj pravic? Smo preveč emancipirane? Je feminizem rak sodobne družbe, ki kastrira moške, da ne morejo biti več pravi moški? Ne vem. Vem pa, da sem bila večkrat obravnavana drugače, ker sem ženska.

Najstnici se mi je pri verouku zarezal v možgane stavek: »Z žensko se ne moreš pogovarjati kot s človekom.« Župnik nam je potem postregel še z razlago, zakaj naj bi bilo tako. Poskušal je ženske prikazati kot bitja, ki potrebujejo drugačno okolje za delo in življenje od moških. Ker ženska je šibkejša, drugačna, toliko stvari jo ovira in najbolje se počuti, ko skrbi za moža in otroke. Takrat sem se s tem celo strinjala, zagovarjala sem to stališče. Župnik je vseeno bil avtoriteta, ki ji ne moreš oporekati. Vsaj v okolju, od koder sem izhajala. V tistem obdobju sem si močno želela, da bi bila fant. Sovražila sem dejstvo, da me ovira moj spol. Verjela sem, da bi se vsi do mene obnašali drugače, če ne bi bila punca. Ironija pa je bila, da sem doma na kmetiji opravljala veliko res težkih del. Takih, ki jih ponavadi opravljajo moški, ker zahtevajo fizično moč. Pa se nikomur ni zdelo, da je kar koli od tega pretežko zame.

In v bistvu ni bilo pretežko. Človeška bitja smo zmožna velikih dejanj in popolnoma vseeno je, katerega spola smo. Pred kratkim sem gledala film *Maiden* (Jadralke), ki me je popolnoma prevzel. Pripoveduje zgodbo Tracy Edwards, ki je prva z žensko ekipo objadrala svet. Bilo je leto 1989, ne tako daleč v preteklosti. Tracy je pred regato novinarjem povedala, da ni feministka. Želela si je samo jadrati. Poskušala se je priključiti drugim ekipam, pa je nobena ni želela sprejeti, ker je ženska. Pred tem se je uspela priključiti na eni od krajših regat moški ekipi kot kuharica. To je bilo edino mesto, kjer je imela možnosti. Pred štedilnikom, čeprav je sovražila kuhanje. Vseeno pa je imela cilj, objadrala bo svet na najbolj prestižni tekmi okoli sveta.

Zato je zbrala žensko ekipo. Novinarji in večina javnosti so se do njih grozljivo

obnašali. Nihče jih ni spraševal o pripravah, taktiki, nevarnostih. Spraševali so jih, ali bodo lahko shajale skupaj. Saj veste, ženske smo nagnjene k prepirom. Sploh pa toliko žensk na tako majhnem prostoru, zaprte za 167 dni. Nihče ni verjel, da to zmorejo. Spraševali so jih, ali bodo s seboj vzele balzam, da jim ustnice ne bodo popokale, vodoodporne maskare ipd. Verjetno vam je jasno, da nobenega takega vprašanja niso zastavili moškim posadkam. Posmehovali so se jim, stavili so, da ne bodo končale niti prve etape. Ženske namreč tega ne zmorejo, niso dovolj sposobne, ne fizično ne psihično.

Težave so imele z zbiranjem sredstev. Nobeno ugledno podjetje jih ni želelo financirati, ker bi to okrnilo njihov ugled. Na koncu so dobile sredstva od jordanskega kralja Huseina. Same so obnovile rabljeno jadrnico in potem šle okoli sveta. Zdaj vam je verjetno že jasno, da jim je uspelo. V dveh etapah so celo zmagale. Nihče več se jim ni posmehoval. Na cilj so prišle sicer druge, jih je pa tam pozdravila kot zmagovalke. Tracy je med regato izjavila, da mogoče pa vseeno je feministka. Ni si želela boja, so ga pa sprožili drugi. Drugi so se vedli, kot da jih ogroža in jim želi nekaj dokazati. In dokazala jim je.

Poznate Artemisio Gentileschi? Bila je italijanska baročna slikarka. V 17. stoletju ni bilo običajno, da bi se ženska lahko kar odločila in slikala, ker si tega želi in je v tem dobra. Podpiral jo je oče, ki je cenil njen talent. Dejstvo je, da pri likovni ali umetnostni vzgoji, tudi pri zgodovini umetnosti, o njej ne boste slišali. Čeprav je bila izjemna slikarka. Njene upodobitve ženskih likov so čudovite. Realne, brez idealiziranja. Posvetila se je motivom, kjer so v središču ženske. Npr. Suzana in starca, Judita in Holofern, Kleopatra, Marija Magdalena ... Slikarji tistega časa so radi ženske podobe idealizirali, jih upodabljali kot angelska, eterična bitja ali zapeljivke. Artemisia svoje ženske upodablja kot močne, sposobne. Judita je popolnoma zmožna sama držati meč. Predstavljam si, da je s toliko želela poslati sporočilo možem tistega časa.

Posilil jo je njen slikarski mentor. Ker je ni želel poročiti, je oče sprožil postopek

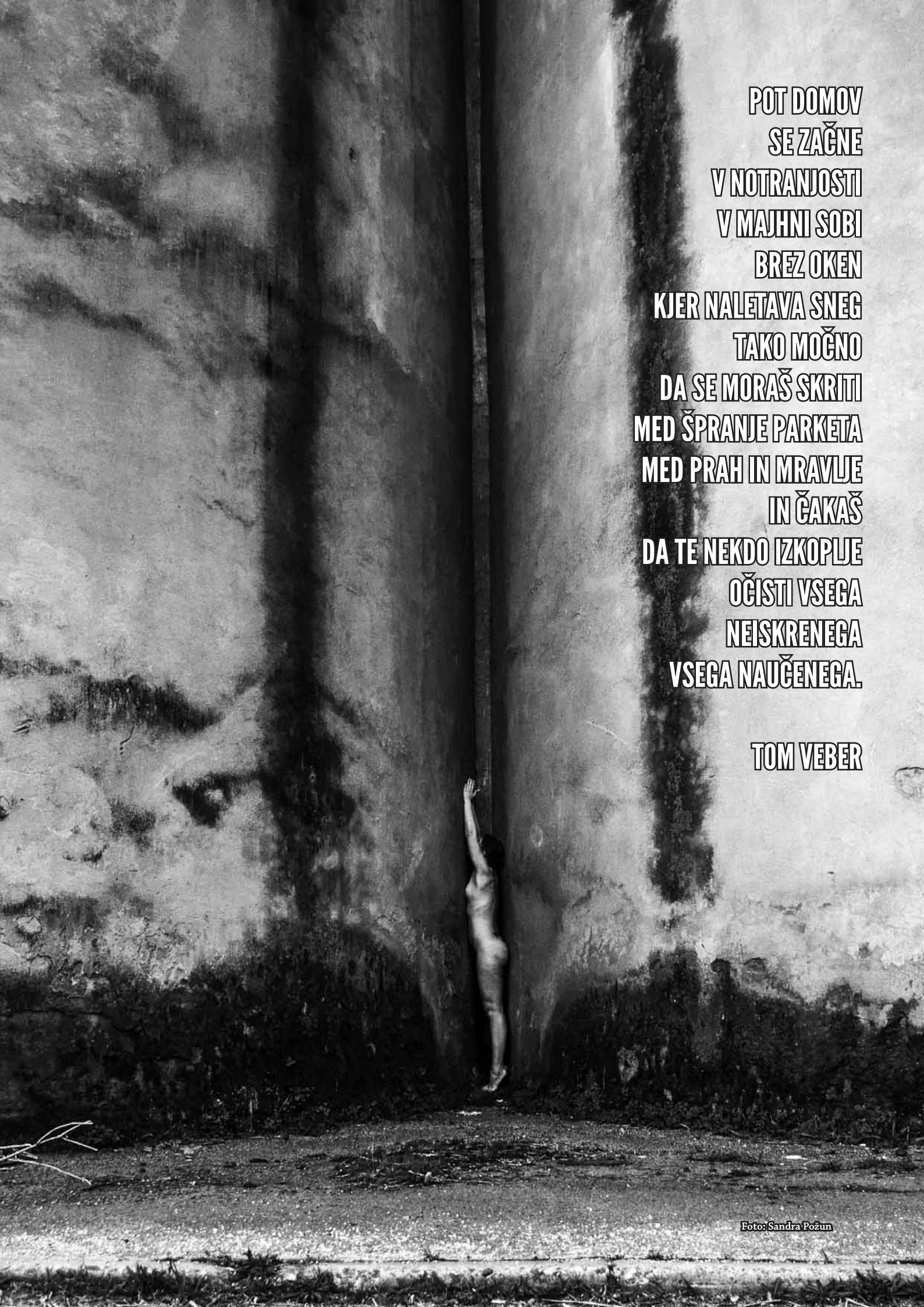

Rade Nikolic

na sodišču, ki je bil grozljiv. Artemisio so mučili, da bi preverjali njeno zgodbo, storilca pa na koncu sicer obsodili in izgnali, vendar kazni nikoli izvršili. Artemisia je vseeno ostala slikarka in bila prva ženska, ki so jo sprejeli na »Accademia delle Arti del Disegno« v Firencah. Zaradi neposrednih podob so o njej pisali kot o grozni ženski, ki je vse to naslikala. Vseeno je počela to, kar jo je veselilo in v čemer je bila dobra. Upam, da jo uvrstijo tudi v učbenike.

Ko sem bila študentka, sem spremljala pot Benke Pulko z motorjem okoli sveta. Prevozila je 180.016 kilometrov in se v Guinnessovo knjigo vpisala z več rekordi. Eden od njih je »prvo neprekinjeno samostojno potovanje z motorjem po vseh sedmih celinah sveta«. Bila sem navdušena. Ženska se je odločila in z motorjem odšla sama po svetu. Verjetno sem jo takrat doživljala kot veliko vzornico. Spremljala sem oddajo na radiu, ki je poročala o njeni poti. Sanjala sem, da bi sama zbrala pogum in naredila nekaj podobnega. Sedla na motor in se odpeljala. Brez ozira na to, da sem ženska, da se to ne spodobi, kaj bodo pa drugi rekli ... Kljub zelo tradicionalnemu okolju, v katerem sem odrasčala, je verjetno tudi Benka name toliko vplivala, da sem sčasoma živela to, kar sem si želela. Ni nič tako zelo posebnega, počnem pa to, v čemer uživam, za kar verjamem, da sem dobra. In živim drugače, kot so mi ves čas zatrjevali, da se zame kot žensko spodobi.

Zgoraj omenjene ženske imajo zame pomembno sporočilo. Popolnoma vseeno je, katerega spola si: če slediš svojim sanjam, je možno čisto vse.

POT DOMOV
SE ZAČNE
V NOTRANJOSTI
V MAJHNI SOBI
BREZ OKEN
KJER NALETAVA SNEG
TAKO MOČNO
DA SE MORAŠ SKRITI
MED ŠPRANJE PARKETA
MED PRAH IN MRAVLJE
IN ČAKAŠ
DA TE NEKDO IZKOPLJE
OČISTI VSEGA
NEISKRENEGA
VSEGA NAUČENEGA.

TOM VEBER

Kraljevi recenzor:

KINODVOR: ČAS DEKLIŠTVA, 6. 2.

Sreda je na Kraljih ulice za nekatere ženske dan za telovadbo v telovadnici na Taboru. Poleg raztezanja in usvajanja osnovnih elementov borilnih veščin je to tudi čas za umik od vrveža dnevnega centra in priložnost za klepet o temah, ki se lahko zgodijo le v takih kontekstih. Dobra ura je hitro prekratka in večkrat je na tapeti želja po skupaj početi še kaj. Februarsko petkovo popoldne smo tako preživele v Kinodvoru, na ogled filma Čas dekleštv (Little women) pa smo zavoljo velikodušnega števila podarjenih kart lahko povabile še ženske, ki na telovadbo sicer ne hodijo.

Nekatere izmed nas so brale roman Louise May Alcott, nekatere so vidеле že katero izmed prejšnjih filmskih adaptacij, nekatere o zgodbi niso vedele popolnoma ničesar, vseh sedem pa je bilo na koncu nad filmom navdušenih. V pogovorih po filmu smo očaranost delile predvsem nad igralsko zasedbo in kostumi, slednjega pa očitno z nami deli tudi akademija, saj je film dobil oskarja za kostumografijo.

Na trenutke smo se v časovnih preskokih malenkost zmedle,

Foto: arhiv Kinodvora

razen tega pa smo zelo uživale v zgodbi o štirih sestrah, ki hočejo več, kot jim je odmerjeno s časom, v katerem odrasčajo. Hvala Kinodvoru za omogočen ogled filma, me pa se skupaj zagotovo odpravimo še kam.

Surikata

MGL: IZKORISTI IN ZAVRZI ME, 9. 3.

Skupina mladih, ki se jim j... za denar, ki se jim j... za službo, ki se jim j... za življenje; skratka vse skupaj je ena velika jeba. Kot bi gledal življenje mladih, ki jih videvam vsak dan na ulici, in bi ob pogledu na njih slišal stare dobre Sex Pistols: *No, future for me!*

Odpuljen kolaž nečesa, kar naj bi bilo iskanje smisla življenja, ampak kaj, ko pa nihče nima pojma o tem, kaj to je. Golaž. Na koncu pa ... Kdo je temu kriv? Če se vpraša mene, so to odrasli, ki so modernizirali ta f. od življenja. Pomembno je, da ima vsak svoj mobitel in da obvlada slovar novega knjižnega jezika, kjer je več j., f., k. in tujk kot pa pristne slovenščine. Pač v takšnem svetu živimo. Ko se v predstavi postavi vprašanje, kaj je to ljubezen, deluje to tako sarkastično, da si najbrž niti nihče od gledalcev ni znal odgovoriti.

Če koga moti pomanjkanje kletvic v tej recenziji, naj si ogleda

Foto: arhiv MGL, Peter Giodani

predstavo, tam jih je poln k. Se pa zahvaljujem MGL-ju za ta f. od zastonj karte.

Taubi

KINOTEKA: TUSTA, 17. 2.

Panker? Anarhist? Vse skupaj? Ta zadnja bo še najbolj držala. Vokalist pank skupine KUD Idijoti. Človek, ki ga je razganjalo od energije, ki jo je delil še po koncertih. Na srečo sem bil še jaz tega enkrat deležen v puljskem Uljaniku, čeprav se bolj malo spomnim. Tusta, človek, ki je prekriziral celo Jugoslavijo in še del Evrope in povsod je bil več kot dobrodošel razen doma. Mislim, da nam je to vsem dokaj znano. Tusta, ki je zbral skupino sodelavcev iz ladjedelnice in someščanov in gremo. Pank band, ki je izstopal od ostalih skupin ali, kot je v filmu rekel eden od

članov skupine, izpadli so kot kmetje iz neke zakotne vasi. Pa očitno je ravno to dvigalo njihovo popularnost pri publiki. Tusta, ki se mu je jebalo za vse in je jebal vse. Nerazumljivo? Saj je tudi pomen panka za marsikoga nerazumljiv. To je ta pristna anarhija. To je to. Žal je pokojen, saj bi še vedno zelo koristno jebal v glavo vse podrepnike in podobne stvore. Toda Tusta ni umrl in tudi nikoli ne bo. To nam da že ta dokumentarec dobro vedeti. Kinoteki se zahvaljujem za akreditacijo.

Taubi

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA: TRNJULČICA

V SNG Opera in balet Ljubljana je na sporedu baletna matineja o slavni pravljici, ki še danes buri našo domišljijo. Trnjulčico, delo je napisal francoski pravljicar Charles Perrault leta 1697, je 1890 leta uglasbil skladatelj Peter Iljič Čajkovski. Kulturna baletna igra se predstavlja z mojstrsko sceno, prikupno koreografijo, bogato kostumografijo in akustično magijo z živim zborom. Nekoč za devetimi vodami in neskončnimi gorami, je bila kralju in kraljici rojena princesa Aurora, poosebljena Trnjulčica, ki jo upodabljajo balerine Nina Noč, Ana Klačnjana in Natascha Mair. Njeno ime se v pripovedi vrti okoli kolovrata, na katerem se je z zlato iglo zbodla v štirinajstem letu starosti. Ob rojstvu jo je uročila zlobna čarovnica Malefic, ker ni bila povabljenka na grajsko praznovanje in gostijo zaradi pomanjkanja trinajstega krožnika. Takoj po uroku je dal kralj zažgati vsa predilna sredstva, kraljicini čarodeji pa so omilili čas vplivanja zlobne magije na sto let, a jo navsezadnje v prihodnosti s poljubom prebujenja že vnaprej reši neznan princ na belem konju. Tovrsten uvod v pravljico, zaplet in razplet je značilen vzorec bajk in pripovedk, ki jih poznamo od otroških dni. Osvežite duha in obiščite operne, baletne ali gledališke igre. K udeležbi pa povabite še sorodnike in prijatelje.

Foto: Darja Štravs Tisu

SNG Opera in balet Ljubljana se zahvaljujem za podarjeno vstopnico!

Jan Omahne Femec

KINODVOR: DNEVNIK DIANE BUDISAVLJEVIČ, 16. 2.

Otroci so naše največje bogastvo. Kurc jih gleda! Tako bi lahko na kratko opisali ta igrani dokumentarni film. Diana (je bil to

Foto: arhiv Kinodvora

njen humani ali materinski čut?) je reševala otroke iz ustaških taborišč. Baje da več kot 10.000. Koliko truda je morala vložiti v to in kaj vse je morala požreti od takratne ustaške oblasti. Dokler niso prišli partizani in svoboda. Toda tudi oni so prašičje zaplenili Diani ves arhiv pomoči, ki jo je med vojno izvajala, in omaro malo manj kot vrgli na kamion in poleg še foto albume teh otrok. Zakaj?

Torej, kdo je največja žrtev druge svetovne vojne? Tisti, ki niso nič krivi. Nedolžni otroci. Še sreča, da obstajajo spomini. Še sreča, da nas opozarjajo, a kaj, ko nihče nič ne da na njih. Koliko teh otrok bi po vojni lahko našlo svoje korenine, ko ne bi partizanska oblast tako goveje *zataušala* vse dokumentacije?

Taubi

BOBRI: FESTIVAL KULTURNO-UMETNOSTNE VZGOJE

Festival Bobri vsako leto osreči in razveseli obiskovalce s kinoprojekcijami in gledališkimi igrami v številnih kulturnih zavodih po Ljubljani. Letos je festival predstavil nabor 25 gledaliških in lutkovnih del, s 17 filmi in animacijami, 28 otroškimi delavnicami, branjem izbranih pravljic, vodstvi po razstavah, okroglih mizah in pogovori z avtorji. Tradicionalna organizatorja festivala, MOL in Slovensko mladinsko gledališče, želita s pestrim programom najmlajše in mlade po srcu vpeljati v čar nastopanja in odrske igre ter jim ponuditi sveže, premišljene, obogatene in inovativne ideje odrskih in filmskih umetnosti različnih vrst in žanrov, profesionalnih domačih in tujih avtorjev.

Številne kakovostne otroške delavnice še dodatno poosebljajo festival, meni pisani na kožo pa so bili: raziskovanje in ogled 3D-filma o zgodovini ljubljanskega gradu, virtualna delavnica

navidezne resničnosti in delavnica Čar zlatega reza in zlate spirale v Knjižnici Šiška. V gledališču so mi bile najljubše Alica v čudežni deželi, Deklica z vžigalicami, Obuti maček in Dogodivščine izumitelja Kurame. Najzanimivejši animirani film pa Loti in izgubljeni zmaji. Dobrosrčni Bober zaznamuje tri tedne hedonistično razburljivega dogajanja in še posebej propagira obisk družin z otroki, šol ter vrtcev, pa tudi ponuja sprostitev in druženje vseh ljubiteljev uprizoritvene umetnosti in projekcij na filmskem platnu.

K sreči v Pionirskem domu teden vnaprej poteka brezplačna delitev petih vstopnic na osebo. Celoten repertoar pravljničnega sveta umetnosti si lahko ogledate na uporabniku prijazni spletni strani www.bobri.si.

Jan Omahne Femec

JAZ NISEM ODAVDE, 2. DEL

»Rođo, znači došao si?« »Pa Dragane, mislim ono ... pa dje se mi sretnemo?« Sežeta si v roke, vendar kljub trenutnemu žaru veselja in presenečenja ne gresta dlje od rokovanja: »Kad si bio zadnji put ovde?« »Znaš da ne znam ni sam, devedeset devete ili osme?« »Tolko?« »Skoro deset godina rođo, a?« »Jebiga, znaš kako je, ja nisam vezan za taj kraj, a iskreno nije mi ni blizu taj balkanski svijet, mislim ono ...« »Hm, kužim rođo, al nemoj se ljutiti, ajmo na piče, ovdje je dobra kafana. Ustvari, ajmo kod mene.« »Hvala Dragane, al nekako mi je neugodno, ustvari mislim ... moram srediti neku stvar oko kuće.« »Aaa, kuća, kuća. Pa da, naravno kuća, al meni se ruča. Odi ovamo. Pazi, vidi ovaj mješani salat u paketu za samo dvije marke, o ove tri milke dobiješ za četiri marke, a ove patike bolan su Nike original.« »Dragane čuj, znaš da sam naslijedio imovinu, pa bi htio da prodam sve, stari je godinama planirao nešto dograđivati i praviti poslovne prostore ali ne vredi, što da mi stoji, prodam i nek se sve goni u pizdumater, ionako ljudi bježe odavde.« »Hm, pa nije sve tako crno rođo, ja imam posao, solidan, a još odajem jedan prostor, ljudi se nekako snalaze, iako je jebeno.« »Razumijem ali kao što sam rekao, ja nisam vezan za ovaj kraj kao vi, pa vidim

jedino rešenje da prodam. Ali kao što si već čuo, uzeli nam prilaz, prvo jedan, pa drugi i treći komšija. Najradije bi jim došao svima na vrata, pa da jim jebem mater!« Bratranec ga malo zaskrbnjeno pogleda. »Ma slobodno rođo, išao bih i ja s tobom, al dabe. Mnogi imaju oružje, ne vredi riskirati glavu.« »Ali to je bila naša kuća. Sada je moja.« »Znam ali vjeruj mi, nemoj na silu, vjeruj mi, ima primjera gdje su se ljudi pobijali zbog dva kvadratna metra zemlje.« »Zbog dva metra? Hm, možda si u pravu, trebao bi uzeti jednog dobrog advokata.« »Pitanje je sve to, koliko se isplati, jer sam skoro siguran, da su te tvoje komšije potplatile sve na sudu. Tako je ovdje, država ne funkcioniše, dobija onaj, koji ima više para, sve se može dobiti, kad imaš pare.« »Hm, pa ovo je gore od anarhije, ako je tako, onda ću probati naći neko drugo rešenje, al neću da prodam bez prilaza i bez ukradene zemlje. Zapamtiti će oni moje prezime. Zapamtiti će Krajišnike.« »Dobro, ja sam te upozorio rođo, radi šta te je volja. Inače navрати kod nas ako hoćeš.« »Hvala, ti, vidimo se.« Se nadaljuje.

Diego Menendes

DEPRESIJA

Počasi se priplazi. Z lahkoto bi jo zamenjala z malodušjem, a to je le spremljevalni občutek depresije. Sprva se zdi, da si bom malo odpočila, se ulegla, morda zadremala in bodo ti občutki izginili. Pa ne izginejo. Ne minejo kar tako. Vse bolj tonem v obup, zdi se, da sem sama na tem svetu. V tem obdobju, ko me zopet prevzema depresija, je težko drugim pojasniti, kaj se dogaja z menoj. Težko je nekomu, ki nima pojma o takih groznih občutkih, razložiti, predstaviti, kako resno je vse skupaj. Navzven moje stiske ni videti. Zgledam kot povsem običajna ženska s precej odvečnimi kilogrami, a da je z mojo psiho kar koli narobe, tega na prvi pogled ne more opaziti nihče.

Potem so tu vprašanja. Neprijetna vprašanja. Kaj ti pa manjka? Kaj je sploh narobe s teboj? Zakaj se pretvarjaš? Ali simuliraš? In tako v nedogled. Ta opažanja, ta vprašanja bolijo. Bolijo, a hkrati ljudem, ki mi jih postavljajo, ničesar ne zamerim. Pojma nimajo, kako resna bolezen je depresija. Nimajo lastne izkušnje in upam, da je ne bodo nikoli imeli.

Depresija ni primerljiva z boleznijo, kot je denimo sladkorna bolezen. Ali kakšna resnejša fizična bolezen. Ampak občutki, ti ubijajo. Ubija samota, zavedanje, da se ne zanimaš za nič, za nobeno dejavnost, ki te je prej razveseljevala in osrečevala. To je težko sprejeti. Kako boš sprejel to dejstvo, če se zjutraj prepiraš sam s seboj, ker nimaš volje, energije, želje, da bi sploh vstal iz postelje? Grozna bolezen je depresija. Počasi se priplazi v moje življenje, čisto počasi, hinavsko zastrupi moje telo, moje ude in moje misli. Življenje ni več takšno, kot je bilo. Podobno kot virus, ki okuži človeka, se tudi depresija naseli v telesu, v možganih in zdi se, da od tam ne bo nikoli odšla. Starša, s katerima živim, moje prve depresivne epizode nista najbolje sprejela. Nista vedela, kaj mi je. Zakaj bi samo ležala? Zakaj sem izgubila interes za vse, kar mi je prej narisalo nasmeh na obraz in kar me je veselilo in osrečevalo? Preprosto nista zmogla razumeti – le kdo bi jima zameril? Postajalo me je strah, da se moje stanje ne bo nikoli spremenilo. Odpeljali so me v psihiatrično bolnišnico. Tam so mi dali antidepresive v upanju, da mi bodo pomagali znova zaživeti normalno življenje, kar koli že normalno življenje je. Spoznala sem

namreč, da je normalno življenje nekaj, kar vsi ljudje pojmujejo drugače, ampak to je že neka druga zgodba.

Potrebovala sem kar nekaj časa, da se mi je zdravje povrnilo. Po nekaj mesecih sem znova začutila življenjsko energijo, moč in voljo, da se posvetim dejavnostim, za katere sem v obdobju, ko me je depresija držala v krempljih, izgubila interes. Najtežje se je bilo vrniti v domače okolje. Za starša sem mislila, da bosta imela razumevanje zame – zdaj, ko sem prišla domov iz bolnišnice, zdaj, ko sem zaključila zdravljenje, zdaj, ko bi najbolj potrebovala njuno razumevanje, pomoč, ljubezen, sprejemanje. A doživela sem hladen tuš. Zaradi zdravlil sem bila šibka in pogosto čutila precejšnjo utrujenost. Zato sem se večkrat ulegla na posteljo in upala, da čim prej mine. A ni minila, kajti bila je stranski učinek jemanja antidepresivov. Tega pa moji domači niso zmogli ali hoteli razumeti. Tako mi je bil odmerjen čas, ko sem lahko počivala. Kar naprej bi morala nekaj početi, silili so me, da sem vstajala zgodaj, intenzivno pomagala pri gospodinjskih opravilih, ne glede na to, da vsega tega dela preprosto nisem zmogla.

Depresija me je tudi nečesa naučila. Naučila me je, da sem se ustavila, hotela ali ne, in si vzela čas zase. Predvsem v bolnišnici sem izkoristila čas in vse oblike terapij. Tam so mi dali upanje, ki ga sama nisem bila sposobna čutiti, da tako kot je depresija prišla, bo tudi odšla. S pomočjo zdravlil, antidepresivov, je okrevanje hitrejše in dolgotrajnejše. Zelo sem hvaležna vsem, ki so mi s svojim znanjem, dobro voljo in zgledom ves čas med zdravljenjem dajali upanje, da bo nekega dne drugače in da bom premagala to bolezen današnjega časa. Sama ne bi zmogla.

Marsikdo ne zmore nositi bremena depresije in obupa, si vzame življenje ali to vsaj poskuša. Zato: če vam prijatelj, sorodnica, znanec, sodelavka potožijo, da se jih loteva depresija, ne pomišljajte, ampak jim pomagajte z vso močjo, ki jo premorete. Kdo ve, morda boste nekoč vi tisti, ki vas bo depresija ujela v svoje kremplje. Tega vam ne privoščim, a če se le zgodi, niste sami. Vedite, tudi depresija ima rok trajanja.

Barbara Kališnik

Izza rešetak:

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZKPZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjene, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Torek, 19. 5.

Ubil ga bom. Slej, ko prej, se mi bo tako strgalo, da mu bom glavo raztreščil ob zid. Zakaj? Ponoči nisem mogel spati. Sedel sem za mizo in kadil, ko se Roman zbudi. Dvigne se, stoji na jogiju in izvleče tiča. Hotel je scati kar s postelje na tla. Jebem ti! Padel mi je mrak na oči. Zagrabil sem ga za mikico in ga nagal na stranišče. Zraven sem se še drl nanj, da sta se zbudila še ostala dva in prav čukasto gledala, kaj se dogaja. Briga me, če je zadet kot mamba, če je zaliman kot metla. Prekleta se mora zavedati, da je v sanatoriju in ne doma.

Zjutraj pa še eno presenečenje. Prišel je paznik, da me odpelje k psihiatru. Zakaj že? Saj se nisem prijavil. Sicer mi takoj razloži, da lahko pregled odklonim, a ga nisem. Samo, da sem šel stran od cimrov. En normalen človeški pogovor, mi bo bolj koristil kot pa mlatenje prazne slame. V ordinaciji je bila psihiatrinja (toliko bolje), kateri sem takoj povedal, da se nisem prijavil na pregled. Le nasmehnila se je češ da so se najbrž drugi spomnili na ta štos – kar ni prvič. Tako sva začela pogovor, da jaz pač za enkrat ne potrebujem pomirjeval, toda glede na situacijo v sobi, se zna kmalu zgoditi, da jih bom potreboval ogromno. To jo je začudilo, saj imam v kartoteki zapisano, da jemljem pomirjevala in zato načelnik pazi v katero sobo koga nastani. Ja, načelnik s svojim zlobnim in hinavskim nasmeškom, ki uživa v trpinčenju (pa čeprav le psihičnem) ljudi. Od kod pa pomirjevala v kartoteki, mi niti pod razno ni bilo jasno. Do zdaj nisem niti dobil niti vzel nobene tablete. Sicer

Foto: Alexas_Fotos, Pixabay

pa sem vseeno opravil dober dogovor s psihiatrinjo, dejala je, če bom kdaj potreben razgovora, naj se le prijavim. Seveda v najinem dogovoru ni šlo mimo našega oddelka. Povedal sem ji, da je od vseh nas, narkomanov za prste ene roke, vsi ostali pa so tabletkarji, ki so se navlekli v sanatoriju. Kaj bodo, ko bodo enkrat prišli ven? To je tudi njo strah. Če bi jo bilo res, ne bi talala medikamentov. Sanatorij tako le proizvaja nove odvisnike in naj mi dokažejo nasprotno, če morejo.

Taubi

025
KRALJI
ULICE

DRUŽBENO KORISTNO DELO: INTERVJU Z MARTINO

Kaj se je zgodilo, da danes opravljaš dela v družbeno korist (v nadaljevanju DKD)?

Pijana sem se iz gostilne – v kateri sem bila takrat zaposlena – peljala s kolesom. Padla sem na steklenice in se hudo poškodovala. Ker me je bilo dogodka zelo sram, sem se brez razmišljanja odpeljala naravnost domov v sebi varno okolje. Predvidevam, da so stranke iz gostilne, ki me seveda poznajo, poklicale reševalce. Slednji so me prišli iskat in me odpeljali na urgenco. Med oskrbovanjem so do mene pristopili tudi policisti, ki so mi želeli izmeriti vsebnost alkohola v krvi, vendar jih je zdravstveno osebje odgnalo. Po šestih mesecih sem dobila poziv na izjavo. Ker sem bila mrtvo pijana, sem rekla, da se dogodka ne spomnim. Na koncu sem dobila plačilni nalog v višini 1240 €, kasneje pa še stroške strokovnega pregleda.

Kaj meniš o tem, da lahko preko DKD-ja odslužiš svojo kazen?

Zelo mi je odleglo, da lahko svojo kazen odslužim z opravljanjem DKD-ja. Mislim, da je nujno treba ohranjati možnost, da

lahko tisti, ki kazni ne morejo odplačati, svoj dolg poravnajo z opravljanjem dela v družbeno korist.

Kako si se počutila, ko si čakala na odgovor, če ti bodo odobrili DKD?

Zelo me je bilo strah, da mi ga ne bodo odobrili in da bom posledično šla v zapor, cela dva meseca sem imela nočne more.

Kakšno je tvoje delo?

Delam v Knjižnici Šiška. Tam razvrščam knjige po abecednem in številčnem redu (kategorizacija knjig). Začela sem z otroško literaturo (razvrščanje slikanic), po enem tednu pa so me premestili na oddelk s strokovno literaturo.

Te delo veseli?

Sprva mi je bilo delo dolgočasno in obremenjujoče, a sem se v delu knjižničarke hitro našla. S sodelavci_kami se enkratno razumem, izredno so prijazni. Sprejeli so me brez kakšnih predsodkov. Vsak dan sem deležna prijaznih besed, nasmeha, spodbude ... Tudi nadzor opravljajo na diskreten

način. Moram priznati, da sem zelo zadovoljna.

Veš za kakšno negativno plat DKD-ja?

Za odobritev DKD-ja mora biti kazni višja od 300 €. Če si v socialni stiski in nimaš razpoložljivih finančnih sredstev za poplačilo kazni, greš lahko posledično v zapor. Kar pa človeka samo še dodatno potre. Menim, da je DKD vzgojna kazen. Njen namen je vzpodbuditi kršitelja k prenehanju ponavljanja odklonskih vedenj, kamor sodijo tudi kršitve predpisov. Tovrstna sankcija je človeku prijazna, saj omogoča, da posameznik na dostojanstven način sprejme posledice svojih ravnanj.

Kaj bi rekla osebam, ki morajo oddelati DKD?

Rekla bi jim, naj prevzamejo odgovornost za svoja dejanja. Zavedati se morajo, da je konec koncev to kazen. DKD je zame osebno zelo resocializacijski, saj spodbuja človeka, da razčisti z vzroki, ki so ga do njega pripeljali.

Špela

NAREDIRI NEKAJ V ZAMENO ZA NIČ

Kot pedagoginja verjamem, da je moja naloga pokazati dijakom različne plati življenja. To poskušam uresničiti z besedami, še raje pa z dejanji. 6. marca 2020 smo iz Srednje frizerske šole Ljubljana ponovno prišli v prostore društva Kralji ulice, s podobnim projektom brezplačnega striženja kot lani, le da smo tokrat svojo dobro voljo in pozitivno energijo posvetili ženskam. Želeli smo jim polepšati dan z urejanjem pričesk in ličenjem za dan žena. Akcije so se udeležili dijaki, učiteljica praktičnega pouka, ki je nadzorovala njihovo delo, naša bivša dijakinja, ki je komaj čakala, da lahko razveseli nove stranke, in – na veliko veselje vseh – celo štirje poklicni frizerji, ki tudi niso hoteli zamuditi te priložnosti. Dijake je skrbelo, da pri striženju ne bodo dovolj dobri, še posebej v okolju, ki

ga niso poznali. A njihova želja po novi izkušnji je prevladala in resno so se lotili dela.

Dijakinji Špela in Teja sta komentirali: »Dogodek je bila nova in prijetna izkušnja. Ko sva naredili nekaj dobrega za ljudi, ko sva občutili in videli, kako so srečni, je bilo to tisto, kar ti polepša dan in s čimer narediš korak naprej. Takšnih dogodkov bi bilo lahko več, ker ravno take stvari še bolj gradijo in izpopolnjujejo ljudi. Ni nama žal, da sva se udeležili.«

Dijakinja Korina: »Naša pričakovanja niso bila visoka, a nam je obisk spremenil pogled na življenje. Ko smo jih obiskali, so nas lepo sprejeli. Na začetku so bili nekateri malce sramežljivi, a so se med pogovorom sprostiti in uživali. Bili so zelo srečni in hvaležni, saj si sami frizerja ne morejo privoščiti. Tudi mi

Foto: Monica Caltran

smo se poslovili z dobrim občutkom, saj smo naredili nekaj dobrega. To je bila vsekakor nova izkušnja, ki se nam bo za dolgo vtisnila v spomin. Da narediš nekaj za nekoga in ne pričakuješ vračila, je res izjemno dober občutek.«

Monica Caltran

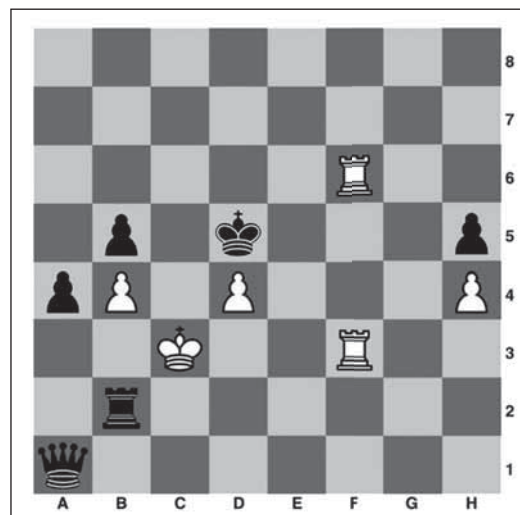
RAZVEDRILO

KRALJEVSKA ŠAHOVSKA UGANKA

Na vrsti je beli. V dveh potezah matira črnega.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Pripravil: JN

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 30.

(SMS) KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI (SMS) KOMENTARNICO. V NJEI OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJIULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI K KOMENTIRANJU!

5. 3. >> Iskreno bi pohvalila Slavico #743, ki ponuja časopis pred urgenco in dežurno lekarno. Nevsiljiva, prijazna ... Ko sem imela pregled, je pazila na mojo psičko.

9. 3. >> Pozdravljeni! Evo, ravnokar končala prebirati februarsko številko. Vzemem jo v roke, ko se usedem v odmoru za malico, in zraven guštiram ob branju. Kvalitetna, življenjska, realna revija! Kadar le vidim kakega kralja, jo kupim. Tokratno mi jo je prodal prijazen in nevsiljiv kralj pred Hoferjem v Kopru. Z veseljem čakam naslednjo. Vse dobro želim, se beremo ... LP Ines

MILOŠEV FOTOGRAFSKI KOTIČEK:

DRUMODOM: AVTOBUS IN POSTAJA ZA BREZDOMNE (DELA V TEKU)

Po zadnjem popisu prebivalstva v Srbiji, približno osemnajst tisoč ljudi nima stalnega naslova, večina brezdomnih pa živi v beograjski regiji. Neuradne ocene kažejo, da je število tistih, ki v glavnem mestu živijo v skrajni revščini, socialni izključenosti in marginalizaciji, okoli pet tisoč. Ne glede na to ali živijo na ulicah, v zapuščenih zgradbah ali v neprimernih naseljih, je skupni imenovalec vseh vsakodnevni boj za preživetje.

Pri tem boju jim bo kmalu lahko pomagala organizacija z edinstvenim projektom v regiji: DrumoDom. »Brezplačno bodo na voljo tuširanje, uporaba stranišč, striženje, britje, preoblačenje, pranje perila, ter tudi psihosocialna pomoč, ki bo pravzaprav most k dolgoročnim rešitvam, ki jih potrebujejo,« je povedal Igor Mitrović, direktor humanitarne organizacije ADRA. Kar zadeva zmogljivosti, načrtujejo tri delovne dni v tednu, po ocenah pa bodo lahko na dan oskrbeli okoli trideset ljudi.

Dobrodelna organizacija ADRA, ki je sprožila projekt, je to storila po vzoru avtobusa, ki že nekaj let kroži po San Franciscu. Pomoč na štirih kolesih se je po njihovih izkušnjah pokazala kot dobra praksa, saj je bolj dostopna od uradnih in institucionalnih pomoči brezdomnim.

Dela na avtobusu so v zaključnih fazah, rok je bil sicer že večkrat prestavljen, a kot pravijo mojstri, dela niso enostavna. To je prvič, da so se srečali s podobnim projektom. Če bodo vsa dela potekala po načrtu, se pričakuje, da bo avtobus kmalu krožil po beograjskih ulicah, DrumoDom bo pomoč nudil na treh mestnih lokacijah.

Miloš Stošić

Prevedel Jean Nikolić

KAJ NAS MORA ZARES SKRIBETI

Rada bi nekaj povedala o koronavirusu, ne da bi zares govorila o koronavirusu. Prvič, ker menim, da je bilo o njem povedano že popolnoma vse, kar se povedati da. Drugič, ker nimam nikakršne ekspertize, ki bi kakršno koli moje mnenje o virusu samem sploh opravičevala. In (predvsem) tretjič zato, ker menim, da ni zares koronavirus tisti, ki je povozil praktično ves svet – je le odlično pokazal, kje in zakaj smo tako ranljivi. Zdi se, da virus je in še bo prizadel vse najranljivejše skupine, ampak naj ga vsaj malo razbremenim teh obtožb: prizadeli smo jih kar mi, ljudje. Že davno tega. Še več – mi, družba, smo jih večino proizvedli (še celo nezanemarljiv delež kroničnih obolenj je tesno povezan z družbenim statusom). Zdaj mrzlično, zaletavo in panično uvajamo cel kup protokolov in drugih varnostnih ukrepov, s katerimi polagamo obliže na ruševine socialne države, ki se jo z velikim veseljem in globalno kolektivnim zanosom trudimo uničiti že celo večnost. Ti obliži pa tkivu občasno ne pustijo dihati, zato se pod njihovim plastičnim lesketom že začenjajo nekroze. Trpi gospodarstvo, trpi zdravstvo, trpijo pomoči potrebni, trpijo šolstvo, šolarji in njihovi starši, trpi vse po spisku.

Kako pa bi bilo zdaj, če socialna država ne bi bila tako obglodana? Če bi imeli cvetoče javno zdravstvo z dovolj velikim proračunom, ki bi omogočal dovolj osebja, dovolj prostorov in celo posodobljene ambulate in opremo? Če bi imeli pokojninski sistem, ki ostarelim ne bi omogočal zgolj dostojnega samostojnega življenja, ampak tudi kakovostno institucionalno varstvo, ki bi skrb lahko takoj prevzelo za

vse, ki bi to potrebovali? Če bi imeli rešeno stanovanjsko problematiko in bi imeli pravico do stanovanja popolnoma vsi? Če bi zaposlovanje temeljilo na stabilnih pogodbah in ne na prekarnih praksah, ki silijo v ustanavljanje s. p.-jev? Če bi imeli urejen minimalni dohodek, s katerim bi si tudi družine z nezaposlenimi starši lahko privoščile kakšen računalnik viška, da bi otroci, ki imajo tudi šoloobvezne brate in sestre, lahko dejansko sledili šolskim obveznostim na daljavo? Če bi imeli finančno nepodhranjen sektor, ki dela z ljudmi iz ranljivih skupin, in bi imeli zagotovljene prostore ter dovolj številčen kader za delo?

Bi v takih pogojih virusu sploh uspelo prizadeti toliko ljudi? Bi nas moralo skrbeti toliko, kot nas mora (upravičeno) zdaj? Taki pogoji se slišijo kot fantazija utopistke, vendar pa mislim, da bi bili precej zlahka naša realnost, če ne bi tako slepo sledili zakonom (neo)kapitalizma. Koronavirus je prvi, ki mu je uspelo izpostaviti popolnoma vse pomanjkljivosti globalne družbe in sodobnih političnih sistemov hkrati. In kaj bo, ko gre mimo? Se bo kaj spremenilo na bolje? Ne – kot kaže, bo vse še slabše. Ob potencialnem (in popolnoma možnem) sesutju gospodarstva bodo najranljivejše skupine to še naprej ostale, kot kaže, pa jim bodo preventivni in kurativni posegi vzeli tudi vse službe, ki jim s svojim delom pomagajo preživeti in se jim trudijo dajati glas. Ampak jasno – kriv bo koronavirus.

Maruša Ivančič

KOLONA ALI KORONAVIRUS

Sveta nebesa ga je svet *pokoronal* spet. Korona ali kolona kolesarjev gredo po naši ulici zadnje dni. Jaz pa z nekronano ritjo peš. Vsakemu se umaknem in zdi se mi, da me zabodeno pogledajo. Ne, nisem kužna in tudi ne bi bila rada, saj spadam v rizično skupino.

Nihče ne pogleda moje nove frizure, le moja prijateljica, ki rešuje mene in mucko Stingo, ko nama s kolesom prinaša hrano. Priznam, malo sem panična, na neki točki pa si rečem: »Hočem čips.« In ta čips res pride s kolesom in zdi se mi zlat. Tako je kot tistega leta, ko so naši starši hodili v Avstrijo po milke in kavo. Čas pomanjkanja spet prihaja, kupiš le najbolj nujne stvari. Drugi kar naprej perejo, kot da bodo izprali vse bacile, viruse.

Na začetku se lotim pomivanja oken, presajanja rož, pranja zaves, potem pa velikega dela že počasi zmanjkuje. Luknja v glavi. V to luknjo pa zbiram vse informacije o *koronanju*.

Ne bojim se zase, ampak za razvajeno mačjo rit. Ta je samo eno znamko hrane, in še to samo določene artikle. Razlagam ji, da je vojno stanje, a končni rezultat je, da še več popapca. Za ubit. A zaenkrat mi je omenjena prijateljica s kolesom priskočila na pomoč in tako sem vsaj malce bolj brezskrbna.

Ko tole pišem, je že deveti dan, da ne kadim. Živci so mirni, ker sem brez stresa in mi uspeva. Ne, ne bo me psihiral le koronavirus, mora me še kaj drugega. Ne dovolim si uživati. Le pri čipsu. Tu pa ni debate. Če bi ustanovila debatni krožek o čipsu, bi imela kaj povedati. Zasenčili bi poročanje o koronavirusu. Stvar je resna, ja, zavedam se.

Tudi lakota v Afriki, tudi politični zaporniki in tudi onesnaževanje okolja. Svet se je moral sesuti. Zdaj vidimo, kaj nam je res pomembno. Pa še to: »Bureka danes ni sploh.«

Barbara Jozelj

**ŽIVLJENJE V SLOVENIJI JE PRESLIKAVA STANJA NA ŠAHOVNICI.
OBLAST SE OBNAŠA KOT KRALJ, LJUDSTVO GARA KOT KONJ,
PLAČUJEJO GA PA KOT ZADNJEGA KMETA.**

GREGOR B. HANN

ZAHVALJUJEMO SE:

- Vsem fizičnim osebam za donacije materiala in finančnih sredstev, deljenje objav na socialnih omrežjih, predvsem pa za ogromno pozitivnih odzivov na poziv za pomoč in zvrhan koš vzpodbudnih besed v teh izrednih časih.
- INŠTITUTU VARNOSTI IN ZDRAVJA za izdelavo ocene tveganja in postopkov dela v našem začasnem zavetišču za brezdomne med izrednimi razmerami.
- Podjetju KOVANČEK GROUP d.d. za donacijo 100 higienskih mask Shield.
- Društvu HUMANITARČEK za pomoč pri plačilu položnic najbolj ogroženim osebam v našem Programu preprečevanje deložacij in krepitev moči za ohranitev obstoječih nastanitev.
- Podjetju HOFER TRGOVINA d.o.o. za večjo donacijo pripomočkov za vzdrževanje osebne higiene.
- Društvu ANIMAL ANGELS za plačilo veterinarskih storitev za pse in mačke naših članov_ic.
- Društvu LAJKA za donacijo hrane za pse in mačke.
- Podjetju DON DON za donacijo pustnih krofov za naš skupnostni prostor TOČKA.
- Podjetju SETI d.o.o. za donacijo prtičkov, iz katerih izdelujemo zaščitne maske.
- Podjetju LIDL SOVENIJA d.o.o. za darilni bon v vrednosti 250,00 evrov.
- Fundaciji ANINA ZVEZDICA za donacijo paketov prehrambenih izdelkov za ogrožene družine.

Opravičujemo se, če smo koga izpustili.

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

029
KRALJI
ULICE

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

SLOVENSKA ZGODOVINA: OD KARANTANIJE DO KARANTENE.

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

							VEDA O RAVNOTEŽJU SIL	ZDRAVNIK ZA ZDRAVLJENJE GIBAL	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	GRENAK APERITIV	RONALD (KRAJŠE)	TRETJI PROGRAM RADIA LJUBLJANA
							NEPRIJETNA POLETNA VROČINA					
							TRESENJE GLASU					
							ANTIČNO NASELJE NA TROJANAH					
							KOLESARSKA DIRKA PO FRANCIJI				PISALO	VELIKA NEMŠKA REKA
							IVAN PRIJATELJ			RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI MAŠČEVALCI		
							PODREDNI VEZNIK			EMIL ADAMIČ		
							MOUNT			NEIZBRANEC		
UMETNA SNOV (NPR. PVC)	UREDNIK	GLAVNO MESTO JUŽNE AVSTRALIJE	EDEN OD NAKLONOV V SLOVNICI	HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA	KATERI	PORTUGALSKI OTOK ORGAN VIDA						
GEOMETRIJSKI IZRAZ								ZORANA ZEMLJA	IDEAL			
VELIKA DRSEČA GMOTA LEDU V GORAH							ŠPORTNI KLUB IZ MADRIDA KROJAŠKO ORODJE				ANTIČNA KRALJICA JUDEJE	MOČVIRSKO RASTLINJE
IME PREVAJALKE ŽGUR					NADUTOST, NAPIH-NJENOST							
LUKA IN LETALIŠČE V MAROKU				LEVI PRITOK TIBERE V ITALIJI	IRSKA REPUBLIKANSKA ARMADA	HROŠČ ROGAČ ŠPANSKI BAROČNI SLIKAR						
OBRAT TEKSTILNE INDUSTRIJE								IME FIZIKA BOHRA				
PODROBEN NAČRT POTOVANJA								NEMŠKO: ON	SLOVENSKI PISATELJ IN PEŠNIK (JOŽE)			
SPREMINJANJE PODATKOV V KODE									DEL GLAVE			
VRSTA TROPSKE PALME					STOTINKA NORDIJSKE KRONE				ŠTAJERSKI IZRAZ ZA TELICO			SESTAVIL JOŽE PETELIN

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke:

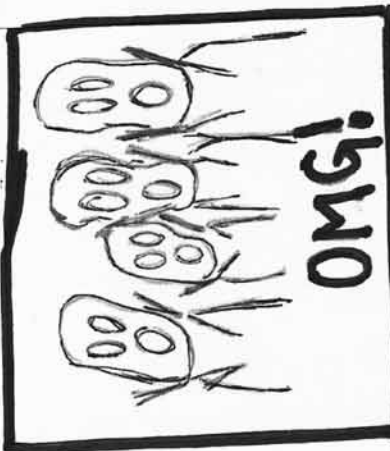
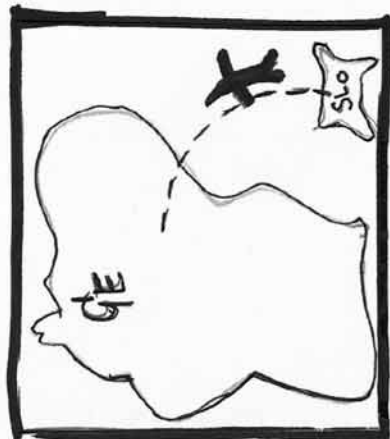
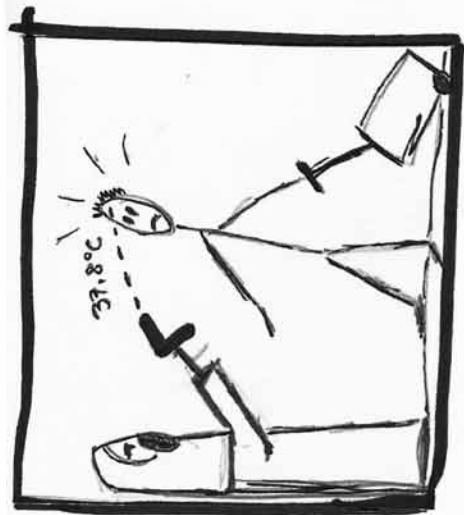
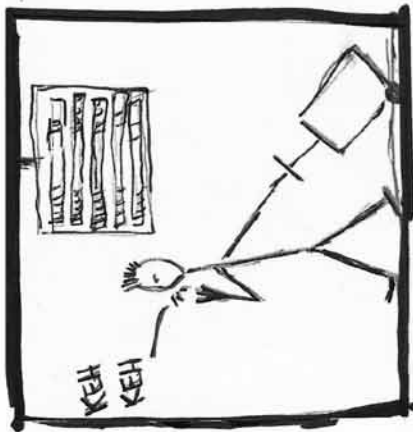
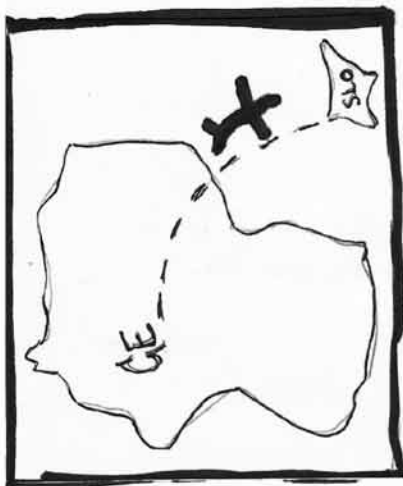
1: T3f5+, Ke4; 2: Te5++, črni preda igro.

NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca meseca na urednistvo@kraljiulice.org ali na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana in se potegujte za štiri CD ploščke Balade na bledečih tleh, izvajalcev Kvinton & Borut Gombač.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne križanke, ki so: Zdenka Partl iz Cerknice, Vlasta Ornik iz Maribora in Katarina Hrovatič ter Janez Jakomin iz Ljubljane.

KDO JE IZ TUJINE?

Slovenski državljan, ki je pripotoval iz tujine, je zaradi suma na koronavirus izoliran v karanteni!

POROČILA

Nemški državljan, ki je pripotoval iz tujine, je zaradi suma na koronavirus izoliran v karanteni!

NACHRICHTEN

Št. 167

**APRIL
2020**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

